

det skjold, der lægges ind, ikke forhindrer, at nyhederne kommer ud.

Med de ord vil jeg godt takke for en meget god debat. Jeg er også glad for, at det er en vedtagelse, som sker på baggrund af alle her i Folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 36 af Aage Frandsen (SF), Jens Rohde (V), Frank Jensen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Pia Christmas-Møller (KF), Marianne Jelved (RV) og Jann Sjørnsen (KRF) (se side 3540) vedtoges enstemmigt med 108 stemmer.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 37 af Keld Albrechtsen (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til statsministeren:

»Vil statsministeren redegøre for, hvilke kriterier der har ligget til grund for henholdsvis nedlæggelse og oprettelse af råd, nævn, udvalg, komiteer, centre m.v. siden regeringens dannelse den 27. november 2001, og for meningen med udtalelserne: »Vi som borgerlige politikere kunne konstatere en påfaldende tendens til, at udsagn fra eksperter i råd, nævn og institutioner var udtryk for 68-tænkning og systematisk var kritiske over for os.« ... »Det er da ikke en hemmelighed, at denne gruppe af eksperter altid støttede venstrefløjen og altid var i opposition til os, og det var mærkværdigt at opleve?«

Af Aage Frandsen (SF) og Holger K. Nielsen (SF).

(Forespørgslen anmeldt 8/10 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 22/10 2002).

Kl. 14.20

Begrundelse

Aage Frandsen (SF):

Baggrunden for, at vi har ønsket denne forespørgsel, er, at der undervejs i diskussionen om råd, udvalg og nævn m.v. har været forskellige begrundelser fra regeringens side for, at man ville nedlægge en række nævn, råd, institutioner m.v.

Den første begrundelse var, at man ville spare nogle penge, og i den forbindelse blev der sagt – jeg tror, det var af finansministeren – at vi skal have nogle flere penge til hofter og den slags ting. Det var den ene begrundelse.

Den næste begrundelse var den, som statsministeren kom med i nytårstalen for godt et år siden, hvor statsministeren bl.a. sagde:

»Vi behøver ikke eksperter og smagsdommere til at bestemme på vore vegne. I de senere år er der ved knopskydning skudt et sandt vildnis af statslige råd og nævn og institutioner op overalt. Mange af dem har udviklet sig til statsautoriserede smagsdommere, som fastslår, hvad der er godt og rigtigt på forskellige områder.«

Den tredje begrundelse, vi har hørt, var den, som statsministeren gav udtryk for den 27. november 2001:

»Vi som borgerlige politikere kunne konstatere en påfaldende tendens til, at udsagn fra eksperter i råd, nævn og institutioner var udtryk for 68-tænkning og systematisk var kritiske over for os.« ... »Det er da ikke en hemmelighed, at denne gruppe af eksperter altid støttede venstrefløjen og altid var i opposition til os, og det var mærkværdigt at opleve.«

I parentes vil jeg lige sige: Som en del af venstrefløjen oplevede jeg nu ikke det samme, at de støttede os, men sådan er der så meget.

Så har jeg også hørt en yderligere begrundelse på det seneste. Det er, at de var overflødige.

Så der er sådan set en række begrundelser, og jeg synes, det ville være interessant at få regeringens samlede billede af, hvad begrundelsen er for disse råds henholdsvis nedlæggelse og oprettelse.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Over en længere årrække er der under tidligere regeringer oprettet statslige råd, nævn og centre på en lang række områder, og antallet er vokset og vokset.

Regeringens formål med gennemgangen og saneringen af råd, nævn og centre har fra starten været at rydde op og nedlægge overflødige organer, og det har der været flere grunde til.

Nogle råd, nævn og centre blev i sin tid oprettet med henblik på at varetage bestemte formål, formål, som ikke længere er i overensstemmelse med samfundets behov og prioriteringer, andre har fået overlappende funktioner, nogle råd, nævn og centre har været en barriere for en mere tværgående indsats, og endelig har der været nogle centre, som har været så små, at det har været vanskeligt at opretholde et ordentligt fagligt miljø.

Det er altså sådan, at en moderne offentlig sektor løbende må gennemgå strukturerne for at se, om de er tidssvarende, og om pengene bruges godt nok. Jeg ved, at også den tidligere regering var inde på sådanne overvejelser, og så vidt jeg ved, har SF egentlig også været inde på det.

Gennemgangen og saneringen af råd, nævn og centre har betydet, at det har været muligt at frigøre ressourcer til øget velfærd. Det er i overensstemmelse med regeringens politik at omprioritere fra administration til borgernære velfærdsydelser som sundhed, ældrepleje osv.

Jeg vil godt understrege, at selvfølgelig er der brug for sagkyndige til at formidle den nødvendige faktiske viden, så vi altid sikrer et godt fagligt grundlag for at træffe beslutninger. Derfor har det også været nødvendigt med oprettelsen af en række nye råd, nævn og centre til at supplere de eksisterende. Som eksempel kan jeg nævne Strukturkommissionen, som har fået til opgave at tilvejebringe en teknisk og faglig analyse, der kan udgøre beslutningsgrundlag for ændringer i rammerne for løsningen af den offentlige sektors opgaver, som det hedder.

Kl. 14.25

Det er et godt eksempel på oprettelse af et såkaldt ad hoc-udvalg, altså et udvalg, som skal løse en bestemt opgave, tilvejebringe det faglige grundlag for videre politiske drøftelser. Og når så opgaven er løst, bliver det nedlagt igen.

Regeringen vil fortsætte med at se kritisk på de eksisterende råd, nævn og centre, men jeg tror da også, jeg kan sige, at der undervejs vil opstå behov for at oprette nye. Sådan må det være i et dynamisk samfund. Man nedlægger noget gammelt, man opretter noget nyt. Sådan er der en udvikling hele tiden.

Men jeg vil godt gentage, at det altså ikke er eksperterne, som skal sidde og bestemme, hvad der er rigtigt eller forkert. Det er politikernes op-

gave, og det er befolkningens opgave. Der er ikke behov for et lag af ikkevalgte eksperter til at bestemme på andres vegne. Eksperterne kan rådgive, men det er det enkelte menneske, det er politikerne, der træffer beslutningen.

Jeg vil også godt understrege, at i regeringens overvejelser om nedlæggelser og omlægninger af råd, nævn og centre er det bestemt ikke indgået, hvilke personer der konkret har været tilknyttet det enkelte råd, nævn eller center, ej heller hvilken politisk observans de måtte have. Ingen råd og nævn er nedlagt, fordi der var personer med en politisk observans, som regeringen ikke kunne lide.

Når jeg i interview har sagt, at debatten her i landet generelt i al for høj grad har været præget af 68-tænkning, er det altså ikke noget, der er møntet på de konkrete råd og nævn, som er nedlagt. Mine udtalelser har været led i en generel debat om eksperternes rolle i en fri, folkelig debat, en debat, som forudsætter, at alle og ikke kun eksperterne har mulighed for at komme til orde.

Forhandling

Aage Frandsen (SF):

Jeg var i stand til i forbindelse med den tidligere forespørgsel ikke bare formelt at takke statsministeren og på det tidspunkt også justitsministeren for den redegørelse, der blev givet til Folketinget. Jeg synes ikke helt, jeg kan leve op til det samme nu, til trods for jeg er et venligt menneske, og det gælder både det indholdsmæssige, og hvad der i øvrigt blev sagt.

Først vil jeg godt sige: Jeg er helt enig med statsministeren i, at der er råd og nævn, der periodisk opstår og skal nedlægges. Der kan være nogle, der bør nedlægges, fordi de er overflødige, og i den liste, som regeringen fremlagde – og i første omgang Venstre som oppositionsparti – var der en masse ting, som vi var fuldstændig enige i.

Et kartoffeludvalg behøver jo ikke nødvendigvis være et udvalg; der kan godt være nogle funktioner, som man kan udøve alligevel. Det er jo ikke nødvendigvis sådan, at man behøver kalde det et udvalg. Men der kunne jo godt være nogle arbejdsopgaver, der skulle udføres, og det kunne også godt være, at det koster noget. Derfor kan det være, at besparelsen er mindre, end det ser ud til, hvis man nedlægger udvalget.

Sådan er der en række andre udvalg. Der var et udvalg vedrørende køernes yverbetændelse, sådan hed det altså ikke, det havde et latinsk navn, men jeg synes, vi skal tale dansk her. Jeg tror, det er fornuftigt, at det er nedlagt. Og der er en række udvalg, som står i den eksisterende lovgivning, som vi har stemt for skulle nedlægges. Ingen uenighed om det.

Fuldstændig enige er vi også i spørgsmålet om, at det ikke er eksperterne, der skal bestemme. Overhovedet ikke. Og derfor er jeg næsten ligeglad med, hvad eksperterne mener. Det vil også fremgå efterfølgende. Jeg er ligeglad med, om de er enige med mig eller ikke enige med mig; jeg vil bare gerne have nogle eksperter, der kan tilrettelægge en form for diskussion på et højt fagligt niveau, så vi kan forholde os til den.

Med hensyn til statsministerens begrundelse vil jeg sige, at statsministeren ikke kom meget ind på det, som jeg mener, nemlig at der har været forskellige begrundelser. Statsministeren berørte, at der var sket økonomiske besparelser. Det er der jo. Men det er ikke så meget på grund af nedlæggelser, for der er så til gengæld også oprettet nogle, men det skyldes mere, at der er nogle aktiviteter, der er fjernet, f.eks. på miljøområdet, på uddannelsesområdet, på kulturområdet. Og det har jo så altså efter det, jeg har fundet ud af, kun givet en besparelse på 160-170 mio. kr., ikke de ca. 350 mio. kr., der var tale om i første omgang. Så det er kun en sidegevinst.

Kl. 14.30

Derimod mener jeg i langt højere grad, det er værd at se på det dér med smagsdommere, for man kan ikke komme uden om, at sådan som partierne i den nuværende regering angreb den daværende regerings udvalg, nævn osv., hvorefter man selv opretter nogle, så er det altså sådan, at hvis man kunne bebrejde den daværende regering, at de gerne ville have smagsdommere, de var enige med, så kan man sandelig også bebrejde den nuværende regering på samme måde. Altså man anlægger politiske kriterier for de råd, nævn og institutter, man gerne vil have, i forhold til dem, man vil nedlægge.

Så er der den politiske, ideologiske del, hvor jeg refererede til, hvad statsministeren selv har sagt.

Jeg forstod heller ikke rigtig det dér udtryk 68-tænkning ud over, at jeg ved, at det er et skældsord i nogle kredse. Men den dér tænkning om, at der er nogle udvalg, der mener noget bestemt – og der forstår jeg så, at det alligevel ikke var det, der var grundlag for regerin-

gens beslutning, uanset at statsministeren har sagt, at det skulle være et kriterium – det synes jeg er meget, meget betænkeligt.

Jeg vil godt se på: Hvorfor er det godt, at vi har nogle af de dér råd? Vi har f.eks. et råd, som ingen trods alt har talt om at nedlægge: Det Ethiske Råd. Det Ethiske Råds kvalifikation er, at det er folk på et højt fagligt niveau; de mener det, de mener, uanset hvad andre mener. Men de er da i høj grad smagsdommere. Det må man vistnok sige. De giver da nogle meninger til kende. De siger: Det dér synes vi er rigtigt. Og vi andre har i øvrigt en tendens til at rette os efter dem. Men det er, fordi de er kloge folk.

Så kan vi tage et andet eksempel. Det er de dér institutter, som staten opretter, og som skal være der. Vi har Det Økonomiske Råd, som vi tit er uenige med alene af den grund, at det er nogle økonomer, der har en anden økonomisk tænkning. De er borgerlige økonomer, og de er også økonomisk tænkende i retning af det, man kan kalde incitamentøkonomer, mere end de måske er keynesianere. Men vi vil til enhver tid slå for, at de er der, fordi de er uafhængige, og ikke fordi de er enige med os.

Det er også dér, problemerne ligger i det dér institut, som statsministeren har fået oprettet omkring miljøvurdering. Vi har jo ikke noget imod, at man har sådan et institut. Vores problem er bare, at det har et bestemt politisk formål. I stedet for, at det er ud fra saglige faglighedskriterier, så er det alene politiske kriterier, både kritikken og regeringen har som grundlag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Kristian Jensen som ordfører.

Kristian Jensen (V):

Et af den nye regerings allerførste tiltag var at tage fat på arbejdet med at rydde op i de mange råd, nævn og puljer m.v., som havde udlevet deres opgave og dermed var blevet gjort overflødige. Det bakker Venstre helt og fuldt op om. Vi mener, at det har været tiltrængt med en oprydning på området, hvor antallet af råd, nævn og puljer er steget voldsomt i de senere år, ligesom de økonomiske ressourcer, der bruges til råd, nævn og puljer, har haft en kraftig stigning.

I alt for mange tilfælde har det politiske svar på et konkret problem været at nedsætte endnu et nyt råd eller nævn eller oprette en pulje eller et center. Det kan selvfølgelig være en god idé for at få løst en afgrænset opgave. Men faren ligger i, at den samme politiske vilje ikke er til ste-

de til at drage konsekvenserne, når opgaverne er løst.

Jeg kunne godt sige uden at røbe nogen stor hemmelighed, at det jo ikke var tit, at Venstre var begejstret for at tilslutte sig de publikationer, som den tidligere regering udsendte, men en behagelig undtagelse var Finansministeriets budgetredegørelse 2000/2001, hvor vi blandt andet kunne læse følgende:

»Denne udvikling« – og det er altså udviklingen i oprettelse af råd, nævn og puljer – »kan være problematisk, idet oprettelsen af nye institutioner til en vis grad binder statens midler og vanskeliggør ændringer i den politiske prioritering gennem finanslovsprocessen. Herudover viser erfaringen, at det kan være vanskeligt at tilpasse ressourceforbruget ved et eventuelt faldende behov. Endvidere kan mindre enheder mangle kapacitet til varetagelse af de fornødne styringsrelationer til omverdenen.«

Det lyder meget teknisk, men meningen med afsnittet er ikke til at tage fejl af. Når et råd eller et nævn, en pulje eller et center først er blevet oprettet, er det svært at få det nedlagt igen. Det er det forhold, som budgetredegørelsen beskriver som, at det er svært at tilpasse de ressourcemæssige forbrug ved et eventuelt faldende behov. Sagt på jævnt dansk: Selv om et råd, nævn eller puljer er blevet overflødige, opretholdes de alligevel.

Kl. 14.35

Nedlæggelse af råd, nævn og puljer er ikke foretaget ud fra en vurdering af, hvilke organer der måtte være enige eller ikke enige med regeringens politik. Udvælgelsen er sket ud fra en betragtning af, hvilke råd, nævn og puljer m.v. der har overlevet sig selv, eller som vi ikke mener bør være statsligt finansieret.

Det er ikke al meningsdannelse, der skal foregå med statslige tilskud, og det er slet ikke nødvendigt for en god debat, at nogle udtaler sig på statens vegne om: Hvad er den gode eller den rigtige livsførelse? Ofte tværtimod.

I Venstre tror vi på, at et samfund har behov for en solid og velfunderet vidensbase, som kan bruges som et grundlag for viden, når borgere, virksomheder eller myndigheder skal træffe beslutning om alt fra børneernæring til investeringsplanlægning. Og vi har naturligvis brug for eksperter, der skal hjælpe med at opbygge en sådan vidensbase.

Men vi tror omvendt ikke på, at det er en samfundsopgave og endnu mindre en statslig opgave at definere og fortælle befolkningen,

hvad der er den rigtige måde at leve deres liv på. Vi ønsker at holde fast i en åben debat, hvor alle må lægge deres holdninger og viden frem, men hvor der ikke er statslige smagsdommere til at styre befolkningens tilværelse.

Hvis man gør regnebrættet op for udvikling i råd, nævn og puljer, siden arbejdet med en kritisk gennemgang af området begyndte, når man frem til, at der er nedlagt 146 råd, nævn og puljer, 35 er blevet sammenlagt, mens kun 27 er blevet oprettet. Det viser for mig, at arbejdet med oprydning på området har været en succes. Der er blevet ryddet ud i overflødige råd, nævn og puljer. Der er sket en sanering, så nødvendige institutioner kan få den nødvendige volumen til at klare den opgave, de er blevet givet. Endelig er nye råd, nævn og puljer blevet oprettet, hvis det har været nødvendigt.

Venstre mener som sagt, at regeringen skal have ros for modet til at turde tage fat på de mange overflødige råd, nævn og puljer, og vi mener samtidig, at regeringen fortsat skal være opmærksom på, at etablerede råd, nævn og puljer kan blive overflødige, også de råd, nævn og puljer, som regeringen selv måtte have oprettet.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det lyder jo alt sammen meget flot, og vi deler i Enhedslisten det synspunkt, at man skal nedlægge de råd, nævn og puljer, der ikke længere er behov for i samfundet.

Hr. Kristian Jensen får det jo til at lyde, som om det udelukkende er den slags, man har nedlagt. Så skal jeg jo blot høre hr. Kristian Jensen, om Erstatningsnævnet for voldsofre, som jo er et af dem, der er blevet beskåret, indgår som et af dem, der er overflødige. Er det det, man siger til voldsofrene i Danmark? Går man ud og siger til voldsofrene i Danmark, at vi synes egentlig, at det er i orden, at der går meget lang tid, før jeres sager er blevet behandlet, og derfor har vi skåret i Erstatningsnævnet for voldsofre? Jeg synes ikke, det er den besked, vi har hørt. Tværtimod synes jeg, det er nogle temmelig uheldige udtalelser fra statsministeren, der er gået igen.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det, som var baggrunden for den her forespørgsel, var oprindeligt nogle udtalelser fra statsministeren, hvor han siger, at der var rent politiske årsager til, at man nedlagde en række råd og nævn.

Han siger til Berlingske Tidende den 5. september 2002: Det er da ikke en hemmelighed, at denne gruppe af eksperter altid støttede venstrefløjen og altid var i opposition til os, og det var mærkværdigt at opleve.

Jeg vil godt høre, om hr. Kristian Jensen er enig med sin partiformand og statsminister i dette udsagn og i bekræftende fald, om hr. Kristian Jensen kan forklare Folketinget, hvilke eksperter der støttede venstrefløjen og altid var i opposition til de borgerlige. For mig er det en stor hemmelighed, en meget, meget stor hemmelighed. Derfor ser jeg frem til, at vi under debatten i dag kan få forklaret de politiske bevæggrunde, det berufsverbot, som i virkeligheden ligger bag den her aktion, hvor man vil have venstreorienterede udraderet fra de forskellige poster, de har haft. Derfor må vi få en forklaring: Hvem er det, der altid var i opposition til de borgerlige? Hvem var det, der i særlig grad støttede venstrefløjen?

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg hørte med interesse på Venstres ordførers indlæg og forstod, at regeringen og regeringspartierne var gået i ledning for at afskaffe overflødige råd og nævn. Den ledning vil jeg gerne deltage i.

Kl. 14.40

Så hørte jeg også hr. Kristian Jensen sige, at der ingen grund var til at have råd, nævn og centre m.v., som skulle fortælle befolkningen, jeg tror, hr. Kristian Jensen brugte følgende ord: hvad god eller gavnlige livsførelse er for noget.

Det synes jeg straks er mere kryptisk, for vi har en række råd, og det mener jeg da stadig væk vi har, som prøver at forklare borgerne, om risikoen ved alkoholmisbrug og andre sundhedsfarer. Det mener jeg da også at regeringen støtter.

Så jeg synes, det ville være utrolig rart, hvis man kunne få lidt mere klarhed i debatten i stedet for den type bemærkninger, som miskrediterer langt hen ad vejen.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Til fru Pernille Rosenkrantz-Theil vil jeg sige, at netop Erstatningsnævnet for voldsofre jo falder fuldstændig uden for den kategori af råd og nævn m.v., som vi står og diskuterer her i dag, da det overhovedet ikke er et af de udvalg eller

nævn, som vi har valgt at tage med ind i saneringen af overflødige råd og nævn.

Det er et nævn, der fortsat skal fungere og arbejde med det formål, det nu engang har, men vi synes, at det som så mange andre i den offentlige sektor også skal arbejde med at effektivisere og rationalisere sin egen drift. Derfor ligger det fortsat under Justitsministeriet, og det har sin egen konto på finansloven. Derfor er det mere i finanslovdebatten, vi skal diskutere lige netop dét nævn.

Til hr. Holger K. Nielsen vil jeg sige, at jeg også har genlæst interviewet, og jeg har også genlæst de citerede fraser fra interviewet. Jeg har læst mere, end hr. Holger K. Nielsen tilsyneladende har læst, da jeg også har læst fortsættelsen, som jo siger – og det er igen statsministrens ord:

Men jeg vil så sige, at det er en opfordring til det borgerlige Danmark om at komme op af starthullerne og skabe en mere borgerlig, liberaliseret intellektuel debat. Der har i mange år været en katastrofal mangel på en sådan debat. Men det er jo en kritik, der falder tilbage på os selv.

Jeg ser det, som statsministeren sagde i interviewet, lige så meget som en opfordring til os, som kalder os liberale, om at komme på banen og blande os i den debat og i den meningsudveksling, der har været, og som i alt for høj grad også efter min opfattelse har været for venstreorienteret og for negativt indstillet over for de partier, som nu er i regering.

Til fru Marianne Jelved vil jeg gerne understrege, at det er min klare opfattelse, at de nævn og råd m.v., der er med til at forske og oplyse borgerne om fakta i forbindelse med ernæring, alkohol osv., fortsat skal bestå.

Det, jeg tog afstand fra, det, vi i Venstre tager afstand fra, er, at der skal være et særligt nævn eller råd, der skal sige, hvad den rigtige livsførelse er. Men vi skal selvfølgelig have nogle, der kan bibringe os en viden om, hvad konsekvenserne er, hvis vi vælger forskellige former for livsførelse, og det fastholder vi.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg tror ikke, der er nogen, der i denne her sal vil bebrejde statsministeren, at han leder efter nogle borgerlige intellektuelle. Han skal være velkommen til det, og han må gerne lede længe, for de bliver ikke nemme at finde.

Men det, der er spørgsmålet her, handler jo ikke om den borgerlige side af sagen. Det her handler om det udsagn, statsministeren har, hvor han siger, som hr. Holger K. Nielsen citerede før: at denne gruppe af eksperter altid støttede venstrefløjen og altid var i opposition til os.

Når man siger denne gruppe af eksperter, er det jo ikke et eller andet ubestemt, at der nok er nogen, der flyver rundt et eller andet sted; det er præcist. Og når man formulerer sig sådan, har jeg da en stærk formodning om, at man tænker på nogle bestemte.

Derfor er det vel ikke for meget forlangt af Venstres ordfører i denne her debat, at man er i stand til at give bare et eneste konkret eksempel på en sådan ekspert, som altid støttede venstrefløjen og altid var i opposition til de borgerlige.

Jeg synes, det kunne være velgørende, hvis vi for en gangs skyld kunne få et konkret svar fra en person fra Venstre i en sådan debat.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det citat, som hr. Holger K. Nielsen anvendte, og som er et korrekt citat af statsministeren, nævnte jeg også, men statsministeren reagerede ikke på det. Derfor må hr. Kristian Jensen have forståelse for, at når statsministeren ikke svarer på, hvad statsministeren mener om det, statsministeren sagde, så er det hr. Kristian Jensen, der udsender svaret. Så kan man bagefter spørge: Hvordan synes hr. Kristian Jensen det går?

Kl. 14.45

Hr. Kristian Jensen siger, at der er nogle råd, man vil nedlægge, fordi de siger, hvordan vi skal leve, hvordan den rigtige livsform lige præcis er, og så nedlægger man dem. Men dem, der bare siger noget om, at man selv må arbejde og leve og sådan noget, dem nedlægger man ikke.

Og jeg ved igen ikke, hvad det er for nogle. Så synes jeg, at hr. Kristian Jensen på det punkt må give et eksempel. Hvad er det for råd, der er nedlagt ud fra det kriterium, at de sagde, hvordan vi skulle opføre os og leve? For nogle af dem, der er tilbage, synes jeg rent faktisk en gang imellem fortæller noget om, hvad den gode livsform er. Der er et råd omkring færdselssikkerhed. Jeg synes da, at det fortæller os, hvordan vi skal køre ordentligt i bil og opføre os. Det, det siger, er i øvrigt meget fornuftigt, tror jeg.

Jeg mener også tilsvarende omkring alkohol. Så derfor vil jeg spørge hr. Kristian Jensen: Hvad er det for et råd, der er nedlagt ud fra det kriteri-

um, som hr. Kristian Jensen siger, nemlig at det vil bestemme præcis, hvordan hr. Kristian Jensen og jeg skal leve?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det er jo pinligt at høre en så ung politiker som hr. Kristian Jensen bruge sådan nogle politikerfloskler, som han gjorde før.

Jeg stillede et konkret spørgsmål: Hvem tænker Venstre på, når man hævder, at denne gruppe af eksperter i særlig grad støttede venstrefløjen? Det er en stor hemmelighed for mig. Jeg tørster efter at få opklaret denne hemmelighed og få sandheden at vide. Hvad er sandheden, kan vi ikke få den at vide?

Og så siger hr. Kristian Jensen, at statsministeren jo så opfordrer til en intellektuel debat i samfundet. Det er jo fair nok. Men hvad er det for en debatform, partiet Venstre bruger? Det er, at man bruger sin magt og sit flertal her i Folketinget til at få fjernet dem, som man er uenig med. Det er sandheden i den debatkultur, Venstre har praktiseret her.

Det er, som var det i Østeuropa, for at sige det rent ud, altså den måde, som man praktiserer det her på, hvor der er en række kritiske folk, som man er uenig med. De skal væk, for de er besværlige for denne her regering. Men jeg vil godt have et svar på: Hvem er det konkret, man tænker på?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg vil gerne starte med at sige til hr. Aage Frandsen, at jeg synes, det går godt, og jeg kan i hvert fald hilse og sige, at humøret hos os er langt højere end hos hr. Holger K. Nielsen. Men ikke mere snak om humør, det ved jeg nogle har problemer med.

Til fru Pernille Blach Hansen: Det er meget, meget nemt at gå ind og læse tidligere udtalelser fra en lang række eksperter m.v., der har kommenteret i særdeleshed Venstres flygtningepolitik før valget, under valget og umiddelbart efter valget ud fra den klare forudsætning, at hvis vi nu gennemførte det, vi sagde før valget, så ville det være et klokkeklart brud på konventioner m.v., hvorefter vi nu, hvor valget er overstået og flygtningepolitikken implementeret, ikke har set en eneste anklage, et eneste konkret eksempel på, at vores politik er blevet dømt som brud på konventioner m.v.

Så det er muligt at nævne eksempler – nu vil jeg ikke gøre det for ikke at blive personlig – altså en lang række personer og institutioner, som har haft det anklagepunkt over for vores politik, at det var et brud på konventioner, men som hverken er blevet fyret eller afskediget. Der udøves nemlig ikke et meningsdiktatur, der udøves ikke noget berufsverbot, som hr. Holger K. Nielsen forsøger at give det udseende af. Det, der gøres, er at sige: Hvad er det for råd og nævn, som vi mener er overflødige? Og der er så sandelig en lang række af de råd og nævn, der kritiserer også den nuværende regering, som fortsætter, og som vi ikke har valgt at nedlægge, fordi vi mener, at deres stemme er vigtig i debatten. Selvfølgelig skal det være sådan.

Jeg synes som også hr. Aage Frandsen, at det er væsentligt, at vi har nogle, der fortæller os om, hvad vi skal gøre for at få en bedre færdselskultur, hvad vi skal gøre for at få en bedre alkoholpolitik. Men når der kommer eksempler på, at personer, der er udpeget, står og fortæller den underende befolkning, hvilke butikker de skal handle i, og hvilke butikker de ikke skal handle i, så mener jeg, man har overtrådt grænsen, og så mener jeg, man blander sig i noget, som borgerne sagtens selv både kan og skal tage vare på.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Det sidste eksempel, som hr. Kristian Jensen fremdrog, får mig også på talerstolen, for hr. Kristian Jensen får det faktisk til at se ud, som om borgerne – på trods af de råd, som forskellige råd og nævn og udvalg måtte give – ikke selv kan finde ud af at træffe en afgørelse, f.eks. om hvilke butikker de skal handle i. Det tror jeg faktisk, og jeg har også tillid til, at det kan den enkelte borger godt finde ud af.

Jeg har faktisk også tillid til, at regering og Folketing på trods af det, regeringen og hr. Kristian Jensen kalder smagsdommere og ekspertvælde osv., kan finde ud af det på baggrund af de råd, vi får fra udvalg m.m. – vi har jo faktisk her i dag lige besluttet at nedsætte et – at vi selv kan træffe beslutning om, hvordan lovgivningen skal være, og hvordan reglerne skal udmøntes, så jeg vil bare spørge hr. Kristian Jensen: Er det ikke sådan, at når det kommer til stykket, har Folketing og regering selv ansvaret for at træffe de beslutninger, vi nu engang har kompetence til at træffe, og det har borgerne også, og det har

vi alle sammen, på trods af det, som eksperter og alle andre måtte mene?

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det er fuldstændig rigtigt, at Erstatningsnævnet for voldsofre ikke blev nedlagt, men det er også fuldstændig rigtigt, at nævnet indgik i den saneringsplan, som regeringen fremlagde.

Det, der er problemet, som jeg ser det, og som jeg så det dengang, er, at man lavede et bunkebryllup i den saneringsplan, så det blev fuldstændig komplet umuligt at diskutere hvert evig eneste af de råd og nævns roller. I det bunkebryllup indgik også spareplaner for en lang række råd og nævn, bl.a. Erstatningsnævnet for voldsofre, og lige nøjagtig det bunkebryllup var det, der indikerede det, som statsministeren senere bekræftede i den udtalelse, der er citeret i forespørgslen.

I det bunkebryllup indgik bl.a. Dansk Center for Menneskerettigheder, og der indgik også Børnenes Trafikråd og Center for Ligestilling. Det er meget i øst og vest, de råd ligger, og den eneste fællesnævner, jeg kunne se, da jeg sad og gennemgik rådene og nævnene, og da jeg fik svarene på spørgsmålene, var præcis den udtalelse, som statsministeren kom med.

For mig ser det altså præcis sådan ud, at man fjernede dem, man ikke kunne lide; dem, der udtalte sig imod den holdning, man havde, og jeg vil gerne spørge hr. Kristian Jensen helt præcist om Børnenes Trafikråd: Hvad var problemet med Børnenes Trafikråd? Hvorfor nedlagde man det? Og hvad er det, der træder i stedet for? Sådan kunne jeg stille spørgsmål på en lang række områder, og jeg synes ikke, hr. Kristian Jensen svarer på, hvad det er, man har gjort, hvis det ikke skulle være, at man har fjernet dem, man ikke kunne lide.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det er desværre lidt vanskeligt at blive klog på, hvad det er, hr. Kristian Jensen mener, så derfor bliver jeg nødt til at spørge meget konkret: Hvad er det for nogle af de råd, nævn og centre, der nu er nedlagt af regeringen og regeringens flertal, som har fortalt borgerne, hvilken livsførelse de skal antage eller gennemføre? Hvilke er det helt konkret? Og hvad er det i øvrigt for et råd, der har sagt, hvilke butikker borgerne skal handle i?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Kristian Jensen, og derefter er det fru Pernille Blach Hansen, hr. Aage Frandsen og hr. Holger K. Nielsen i nævnte rækkefølge.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg er meget enig med hr. Jann Sjursen i, at det naturligtvis altid er borgerne selv, der har ansvaret for de beslutninger, de træffer i deres liv, at vi som politikere har ansvaret for de beslutninger, vi træffer i vores gerning, og at det naturligtvis er sådan, at borgerne – og her tror jeg, at jeg deler hr. Jann Sjursens respekt – at borgerne har evnen til at træffe de rigtige valg.

Derfor er det også sådan, at hvis man har udvalg eller nævn eller centre eller andet, der står for at skulle fortælle folk, hvordan de skal leve, kommer vi i den situation, hvor sådanne råd og nævn er overflødige. Vi mener ikke, at der er behov for sådanne organer til at fortælle, hvad det rigtige liv er. Vi er sikre på, at der er en bred vifte af forskellige holdninger i befolkningen, og at det er op til borgerne selv at træffe deres valg, og når råd og nævn så bliver overflødiggjort, er det også det rigtige at få dem nedlagt. Det skal ikke være sådan, som det blev konstateret af den tidligere regering i budgetredegørelsen, at det ikke er muligt at reducere personaleforbruget, når behovet falder, men det er jo sådan, det har været tilfældet tidligere.

Kl. 14.55

Til fru Pernille Rosenkrantz-Theil: Jeg er dybt uenig i den fællesnævner, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil fremhæver. Fællesnævneren for de råd, nævn og udvalg m.v., som blev nedlagt, var ikke, at de var uenige med regeringen, at de var uenige med Venstre, eller at de var uenige med mig. Fællesnævneren var en vurdering af, hvorvidt de var overflødige eller ej. Jeg er ikke i den situation, at jeg kan tage samtlige nævn m.v. og nævne enhver begrundelse for hver enkelt af dem, for vi har vurderet i fællesskab i Venstres gruppe med den indgangsvinkel og den viden, vi nu har på forskellige områder, hvad vi mener, der har været overflødigt på hver enkelt ressortområde. Vi har alle sammen været med til at bidrage til det.

Til fru Marianne Jelved skal jeg bare sige igen, at jeg føler ikke, det er det rigtige sted at gå ind i en debat om hvert enkelt. Men jeg vil sige, at når jeg fremdrog et enkelt konkret eksempel, var det, fordi der kom en kendt tv-kok på fjernsynsskærmen og sagde, at hvis man nedlagde hans

interesseorgan, ville flere handle i Aldi og Netto, og det kunne Danmark jo ikke være tjent med. Det mener jeg er smagsdommeri af værste skuffe.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er lidt beskæmmende, at Venstres ordfører i denne sag ikke er i stand til at give konkrete eksempler, hverken på hvem den gruppe af eksperter, der altid støtter venstrefløjen, var, eller hvem det er, der har sagt, hvad det rigtige liv er. Jeg synes, vi mangler noget mere konkretisering fra Venstres ordfører.

Men nu hører vi så meget om de overflødige organer, hvis formål efter statsministerens opfattelse ikke er i overensstemmelse med samfundets behov, og derfor vil jeg gerne spørge til et af dem, som jeg egentlig mener er meget symptomatisk for det hele, nemlig Vandfonden. Det var den fond, hvor man som lille forbruger af vand på landet, der fik forurennet sit drikkevand, kunne få offentlig støtte til det, der ellers ville være en meget stor udgift, når man skal have rent drikkevand, fordi det, man selv har, er blevet forurennet, måske af naboen, som kunne være landmand, eller af fortidens synder med sprøjtegift m.v.

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører: Mener Venstre virkelig, at det ikke længere er en offentlig opgave at hjælpe til med at sikre rent drikkevand til borgerne i Danmark? Her er tale om en klokkeklar nedskæring, og jeg mener da, at Venstres ordfører i det mindste i en sådan sag bør kunne give et konkret svar.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg har en vis forståelse for, at hr. Kristian Jensen måske ikke vil nævne konkrete navne, for der er måske nogle, der ikke bryder sig om at blive hængt ud som venstreorienterede. Men det må da være muligt at nævne nogle nævn og råd og sige, at disse råd og nævn blev nedlagt, fordi de havde en sådan karakter, og ikke kun at de var overflødige, fordi det var nogle, der ville fortælle, hvad folk skulle mene og alt sådan noget, som hr. Kristian Jensen sagde. Det må da være muligt at kunne nævne nogle.

Så nævnte hr. Kristian Jensen en eller anden tv-kok, men jeg er mere interesseret i, hvad det var for et nævn eller råd, der blev nedlagt, fordi denne tv-kok havde været fremme og sige et eller andet. Jeg kender ikke alle tv-kokke, og jeg

var ikke engang klar over, at der var nogle, der var medlem af et nævn. Men det må da være interessant, også for hr. Kristian Jensens eget svar for det, der er sket, at finde ud af: Hvad var det for et nævn, et råd osv., som blev nedlagt, netop fordi det ville fortælle, hvordan hr. Kristian Jensen og jeg skal leve, opføre os, osv., osv.? Det var jo dét, hr. Kristian Jensen sagde: det var sådanne nævn og råd osv., der blev nedlagt.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det her bliver mere og mere pinligt. Nu har vi spurgt og spurgt til, hvem det er, partiet Venstre tænker på med alle de venstreorienterede, der har infiltreret råd og nævn og simpelt hen gjort dem til en venstreorienteret rede, men det eneste svar, vi har fået, er, at en eller anden tv-kok har sagt, at man ikke må handle i Netto og Aldi.

Nu vil jeg for det første sige, at jeg ikke er sikker på, at den person er specielt venstreorienteret. Jeg aner det faktisk ikke, men jeg kan forsikre for, at jeg selv handler i både Netto og Aldi med stor fornøjelse, så det er ikke sådan, at venstrefløjene ikke handler i hverken Aldi eller Netto. Men det kan da ikke være Aldi og Netto, der kan være begrundelsen for, at man laver det generalangreb på råd og nævn.

Jeg må spørge hr. Kristian Jensen: Hvor pinligt kan det blive? Er det virkelig niveauet for det borgerlige Danmark, at fordi en eller anden tv-kok siger, at man ikke bør handle i Netto og Aldi, bliver der lavet et politisk kommandoraid imod alt venstreorienteret, imod alt det, man mener er venstreorienteret, uden at man har dokumenteret, hvem det er, hvordan de er venstreorienterede, og hvad de har gjort af frygtelige ting?

Jeg er dybt beskæmmet over det niveau, som det borgerlige Danmark er i stand til at præstere her i dag. Det må jeg altså tilstå.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det er desværre blevet meget udbredt, at når man går herop på talerstolen og svarer på de mange høflige spørgsmål og giver konkrete eksempler, som spørgeren ikke kan lide, vender spørgeren tilbage og siger: Neej, mit spørgsmål blev jo ikke besvaret, der kom jo ikke noget, det er beskæmmende, det er lavt, og det er pinligt.

Ja, det er pinligt at høre, når man kommer med konkrete eksempler på, at f.eks. Venstres flygtningepolitik blev udlagt som værende et brud på internationale konventioner, at så spørgeren bagefter siger: Jamen der kom jo ikke noget eksempel. Men de eksempler er talrige og nemme at finde frem, og derfor har jeg også givet fru Pernille Blach Hansen eksempler på, at der har været folk, som er kommet med udsagn om, at vores politik er i strid med al god skik, osv.

Men det, der er kernen i det her, er, at forespørgerne faktisk har spurgt: Hvad er grunden til, at råd og nævn m.v. blev nedlagt? Det er måske pinligt, at det vist efterhånden er ved at gå op for spørgerne, at svaret ikke er længere end dette: De blev nedlagt, fordi de er overflødige.

Hvad med Vandfonden? Jo, Vandfonden blev nedlagt, fordi vi for det første mener, at det arbejde skal gøres internt i Miljøministeriet, og for det andet fordi Vandfonden rent faktisk havde problemer med at finde projekter og bruge sine midler til de formål, Vandfonden oprindeligt havde. Det var det, der blev gjort lidt grin med ved at sige, at Vandfonden havde afløbsproblemer. Det lyder som en dårlig vittighed, men ikke desto mindre er det rigtigt.

Til hr. Aage Frandsen: Forsvaret mod dette stormløb mod råd og nævn er ikke længere end det, jeg allerede har sagt: råd, nævn og puljer blev nedlagt, hvis de var overflødige, og hvis vi mente, at vi kunne klare opgaven på en bedre og mere enkel måde. Nogle råd og nævn blev sammenlagt for at få den nødvendige styrke til at løse de opgaver, de skal løse.

Med hensyn til den jagt, spørgerne har gjort for at få konkrete eksempler på, hvem der var for venstreorienterede, har jeg ikke nogen liste over, hvilke råd og nævn der var venstreorienterede eller ej. Jeg har en liste over, hvilke nævn som var overflødige, det er nemlig listen over råd og nævn, der blev nedlagt.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

De tre næste spørgerne er hr. Jann Sjursen, fru Pernille Rosenkrantz-Theil og fru Marianne Jelved i nævnte rækkefølge.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Den diskussion, der vedrører de venstreorienterede, vil jeg lade andre tage sig af, men jeg vil dog sige til hr. Kristian Jensen, at det er hr. Kristian Jensen og statsministeren og andre, der

selv har startet den diskussion. Men lad det nu være.

Det, jeg godt vil holde fast i, er, at hr. Kristian Jensen tidligere sagde, også i et svar til undertegnede, at nogle af de råd, nævn og centre var overflødige, fordi de ville bestemme, hvad der var rigtigt og forkert i folks livsstil. Vi har ikke fået noget svar på, hvilke konkrete centre som blev nedlagt på den konto, om jeg så må sige, og jeg synes i det hele taget, det er en utrolig mærkværdig holdning, også når man tænker på, hvad der bliver bevilget af penge fra Folketingets side til f.eks. forskellige oplysningskampagner på sundhedsområdet.

Man kan sige, at med de penge, vi bevilger til Tobaksskaderådet, advarer vi f.eks. imod, at grvide ryger under graviditeten. Vi advarer imod, at man drikker mere end 21 genstande om ugen via Sundhedsstyrelsen. Vi opfordrer folk til at huske kondom på grund af, at vi gerne vil have, at folk dyrker sikker sex, osv., osv. Er det alt det, hr. Kristian Jensen mener, der ikke længere skal oplyses om, fordi det nærmest er overflødigt, for det kan borgerne godt selv finde ud af?

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg kan godt høre, at det er komplet umuligt at få ét eneste konkret eksempel på, hvem det er, der har været venstreorienteret, og hvor de har siddet, så jeg vil prøve at spørge anderledes:

Hr. Jens Rohde sagde til Politiken den 8. september 2002, at det ikke er nogen hemmelighed, at den tidligere regering havde opbygget en holdningsindustri omkring sig, og statsministeren sagde den 27. november 2001:

»Det er da ikke en hemmelighed, at denne gruppe af eksperter altid støttede venstrefløjen og altid var i opposition til os, og det var mærkværdigt at opleve.«

Men samtidig opretter man Institut for Miljøvurdering, som der har været en del debat om, så hvad er helt præcist forskellen mellem det, man beskylder den tidligere regering for, og det, man selv gør i dag? Er det ikke sådan, at det, man har gjort med bl.a. Institut for Miljøvurdering, er, at man har opbygget en holdningsindustri omkring sig?

Marianne Jelved (RV):

Ja, det er måske forklaringen på, at vi er ved at få en ny holdningsindustri – ha, det skulle være morsomt.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Det blev modtaget sådan.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Det håber jeg.

Venstre fremsatte før valget et forslag, som vistnok blev kaldt kasseeftersyn af udlændingeloven, og som jeg husker det, var der 15 punkter i forslaget.

Kl. 15.05

Hr. Kristian Jensen bliver ved med at trække eksemplet med overtrædelse af konventioner eller ej frem. Jeg vil minde om, at som jeg husker det, har regeringen ikke gennemført alle 15 punkter, men integrationsminister Bertel Haarder har meget flot sagt lige fra den første dag, han var minister, at det, regeringen gør, er at følge alle internationale konventioner, så derfor er der da selvfølgelig ikke noget at komme efter på det punkt. Men det er jo ikke alle 15 punkter, der er blevet fremsat.

Men lad mig vende tilbage til spørgsmålet: Hvilke råd og nævn har haft borgernes livsførelse som tema? Vi har stadig ikke fået ét eneste eksempel på det af hr. Kristian Jensen.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hr. Jann Sjursen stiller faktisk spørgsmål, som hr. Jann Sjursen selv giver svar på. De gode formler, hr. Jann Sjursen nævner og spørger, om det er dem, der ikke længere skal gives støtte til, bliver der jo rent faktisk fortsat givet støtte til, og dermed er det jo klart, at det ikke var den type råd og nævn m.v., som vi ønskede at nedlægge. Det er jo et spørgsmål om, at der er nogle organer, som giver en meget objektiv og saglig vurdering af, hvad der er sundhedsskadeligt, og hvad der ikke er sundhedsskadeligt, og derudfra overlader til befolkningen at vælge, hvad man ønsker.

Jeg ventede – ja, jeg ville faktisk nærmest være blevet skuffet, hvis ikke i det mindste én af spørgerne, og nu blev det så fru Pernille Rosenkrantz-Theil, ville nævne Institut for Miljøvurdering. Det er mig en kilde til evig forundring, hvorledes det had, oppositionen har til det institut, fuldstændig overskygger, hvad det egentlig er, der kommer fra instituttet. Noget af det, som instituttet laver, er i høj grad i opposition til den holdning, regeringen har til miljøspørgsmål, og instituttet leverer også stærk kritik af regeringens dispositioner. Men det er, som om man luk-

ker af for det. Man sætter skyklapperne helt ind foran øjnene og siger: Det er noget, som regeringen har oprettet, og uha, det er også noget, som Lomborg er ansat i, og så må det være en rege- ringsholdningsindustri.

Sandheden om det institut er jo lige netop, at det rent faktisk kommer med forslag, som regeringen er uenige i; det kommer med forslag, som kritiserer regeringen, og det skal det gøre, for ellers ville det jo ikke leve op til sit formål, nemlig at skabe en bedre debat og skabe en vurdering af, hvorledes vi får mest miljø for pengene.

Til fru Marianne Jelved: Det er altså ikke noget argument for, at vi skulle have forladt vores flygtningepolitik, at sige, at Bertel Haarder har sagt efter valget, at vi vil følge alle internationale konventioner. Det blev så sandelig også sagt før valget, og ikke desto mindre blev vi kritiseret sønder og sammen før valget. Men nu efter valget har vi gennemført vores flygtningepolitik og overholdt alle internationale konventioner.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg kan forstå, at hr. Kristian Jensen mener, at samtlige de råd og nævn, der blev nedlagt efter regeringens tiltræden, var overflødige. Jeg skal gerne medgive, at det var der nogle af dem der var, forstået på den måde at der ikke sker noget særligt ved, at de er forsvundet.

Men jeg synes, der er en række råd og nævn tilbage, som det ville være interessant at få en argumentation for var overflødige, og jeg vil gerne tage ét eksempel, nemlig Naturrådet. Det var en slags pendant til Det Økonomiske Råd, og det var et råd, som på et uafhængigt og meget højt fagligt grundlag kom med input til debat og rådgivning af politikere. Der har mig bekendt ikke været rejst kritik af rådets faglige indsigt og af dets arbejde, så hvordan kan det være, Venstre synes, at et råd, der skal skabe debat om nat- ertilstanden i Danmark, er overflødig?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg må konstatere, at Venstres ordfører endnu ikke har fået tid til at svare fru Marianne Jelved på, hvilke råd, nævn eller udvalg der har forsøgt at forklare folk, hvad det rigtige liv er, som hr. Kristian Jensen vist udtrykte det før, så jeg vil give Venstres ordfører endnu en chance for at svare.

Kl. 15.10

Det er sørgeligt, men det er da en god besked til de mange, der sidder og lytter, og som ved, deres boring er forurenede, og skal bruge tusindvis af kroner på det, at Venstre synes, det er et problem, der skal løses internt i Miljøministeriet, hvor der ingen penge er til sådan noget.

Venstre mener, der slet ikke er behov for at hjælpe en masse mennesker i Danmark med at få rent drikkevand, men jeg kan forsikre hr. Kristian Jensen for, at det er et problem, som bare bliver større og større. Vi får jo måned for måned nye analyser, der viser, at der er fundet rester af forskellige sprøjtemidler i drikkevand på landet. Det er et stort problem, men jeg må konstatere, at det åbenbart er et problem, som Venstre hverken har vilje eller evne til at hjælpe med til at løse.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Det er jo interessant, at jeg selv gav svaret på mit spørgsmål før. Jeg var sådan set godt klar over, at sådan kunne hr. Kristian Jensen gribe det, men det sjove er, at når vi taler om disse oplysningskampagner vedrørende alkohol og tobak, sikker sex osv., siger hr. Kristian Jensen: Jamen de kampagner har jo beholdt deres tilskud og er sekunderet af nævn og råd osv. for at hjælpe dem i gang, fordi det er objektive og saglige kampagner.

Hvem er det, der siger det? Jo, det er hr. Kristian Jensen, der siger, at de kampagner lige præcis er det rigtige. Hr. Kristian Jensen gør sig i virkeligheden til smagsdommer, når han siger, at lige præcis på de områder foretager man sig noget rigtigt – underforstået at andre kampagner altså er usaglige og måske heller ikke objektive, og så nedlægger man råd, nævn og centre, der angår disse kampagner, og tager også tilskuddene fra dem.

Jeg synes ikke, man kan konkludere andet, end at den største smagsdommer i denne sammenhæng bliver da med hr. Kristian Jensens egne ord i virkeligheden regeringen selv, som foretager sine prioriteringer på baggrund af de præmisser, som hr. Kristian Jensen har redegjort for her i dag.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hr. Jørn Jespersen spørger til Naturrådet. Jeg skal ærligt lægge op til, at hr. Jørn Jespersen helt sikkert har større viden om det, end jeg har, og derfor skal jeg forsøge at svare ud fra min i for-

hold til hr. Jørn Jespersens relativt begrænsede viden.

Så vidt jeg er orienteret, har Naturrådet eksteret siden begyndelsen af det 20. århundrede som et privat forum for folk, der gerne ville starte en debat og føre en dialog om, hvorledes vi sikrer naturen bedst muligt, og det fungerede egentlig ganske godt og hvilede i sig selv som et selvstændigt organ, lige indtil det blev statsliggjort under den tidligere regering. Men det, der skete, da tilskuddet til Naturrådet blev fjernet af den nuværende regering, var jo i og for sig, at det stadig var tilbage. I hvert fald sagde de daværende medlemmer af Naturrådet: Vi vil ikke nedlægges, vi fortsætter. Det vil sige, at man fortsætter debatten, og vi har stadig et Naturråd, men det er ikke længere en statslig opgave, for det er ikke længere statsligt finansieret.

Jeg tror, der fortsat vil køre utrolig megen debat og megen igangsætning og rådgivning m.v., også efter at man efter valget fra statens side har valgt at stoppe tilskuddet, det har jeg det ganske fint med. Jeg synes, det er flot, at der er nogle, der tager den opgave på sig, men jeg mener blot, at det ikke er et formål, som skal køre i statsligt regi og leve med den statsliggørelse, som den tidligere regering gennemførte.

Fru Pernille Blach Hansen brugte taletiden på sine egne opfattelser og ikke så meget på spørgsmål, og derfor vil jeg svare hr. Jann Sjørnsen, at det jo altid er en politisk vurdering, hvilke råd og nævn der skal oprettes og nedlægges. Det kan vi lige så godt være ærlige og sige.

Når vi i den foregående forespørgsel besluttede at nedsætte en arbejdsgruppe eller en kommission, eller hvad – jeg kan ikke huske ordlyden – til at undersøge, om reglerne for særlige rådgivere skal strammes op, var det jo en politisk beslutning, og på samme måde: Når et politisk flertal beslutter, at nu er der råd eller nævn, som ikke længere er nødvendige – og jeg har hørt bredt i hele Folketingssalen, at alle partier har indset, at råd og nævn kan blive overflødige – er det også en politisk beslutning at vurdere, om de er overflødige eller ej.

Det, der er forskellen mellem en opgave som folkevalgt politiker og som statsbetalt og statsudnævnt i citationstegn smagsdommer, er, at vælgerne kender mine præferencer. Vælgerne er min arbejdsgiver, og vælgerne kan sende mig ud af arbejdet, hvis de er utilfredse med det, jeg udfører. De har friheden til at vælge, og mit arbejde er rent faktisk at være politisk vurderingsmand af de forslag, der kommer frem.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det er da rigtigt, at de såkaldte naturvismænd besluttede at fortsætte som Naturrådet, men nu uden nogen som helst form for sekretariatsbistand og uden nogen som helst backup. Det er rent fritidsarbejde på ulønnet basis, og det er jo klart, at de ikke kan præstere nær det samme, som de kunne før, uden nogen som helst sekretariatsbistand.

Prøv at sammenligne med Det Økonomiske Råd. Man kunne jo gennemføre hr. Kristian Jensens argumentation, også over for Det Økonomiske Råd og de økonomiske vismænd, og sige: Jamen de pågældende økonomer har da deres frihed til at mødes efter arbejdstid og udgøre Det Økonomiske Råd, selv om hele sekretariatet er nedlagt. De kan finde privat beskæftigelse, og så kan de mødes om aftenen og diskutere økonomi og komme med anbefalinger.

Men det har man jo ikke gjort, og derfor står spørgsmålet tilbage: Hvorfor synes Venstre ikke, at vi har brug for kvalificeret rådgivning og for et kvalificeret indspark i debatten om naturens tilstand i Danmark? Hvorfor synes Venstre, det er vigtigt, når det drejer sig om økonomi, men ikke om natur? Er det, fordi Venstre i virkeligheden ikke føler noget for naturdebatten? Er det, fordi oplysningerne om naturens tilstand er ubejlejlige for Venstre?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg må klart afvise hr. Jørn Jespersens påstand. Det er faktisk sådan, at vi i Venstre mener, at man bør lave en politik, der i langt højere grad sikrer, at vi får mest muligt miljø for pengene.

Jeg tror, vi sagtens kan tage en lang debatrunde om hele ideen bag Institut for Miljøvurdering, osv., osv. Men sandheden er, at der er en politisk forskel mellem hr. Jørn Jespersen og mig med hensyn til, hvorledes vi sikrer, at vi får mest miljø for pengene. Vores baggrund for at oprette Institut for Miljøvurdering og opbygge et sekretariat er netop at fastholde debatten og lave en vurdering af, hvorledes vi sikrer, at vi skaber den bedste tilstand for Danmark, for dansk natur og for dansk miljø. Derfor har hr. Jørn Jespersens formodning om vores baggrund intet på sig.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Nu har hr. Kristian Jensen jo selv sagt, at det ikke er et område, han er dybt inde i, og derfor skal jeg også tilgive, at svaret ikke blev særlig præcist.

Jeg skal bare sige, at Institut for Miljøvurdering i hvert fald intet har at gøre med at vurdere naturens tilstand i Danmark. Det, som instituttet efter sigende skal kunne – og det vil jeg også sætte et spørgsmålstejn ved, men det er det angivne formål – er at lave økonomiberegninger, men ikke at lave rapporter om naturens tilstand: Går det tilbage med den biologiske mangfoldighed? Forsvinder vådområderne? Hvordan har havmiljøet det? Osv. Sådan nogle ting kan Institut for Miljøvurdering under ingen omstændigheder og er heller ikke blevet bedt om det.

Det, der er sket, er, at enhver sagkyndig rådgivning og debatskabende aktivitet inden for naturområdet er fjernet af regeringen, og kan hr. Kristian Jensen påvise andre steder, hvor man kan løfte den opgave? Det kan han sikkert ikke, for de findes ikke, og på baggrund af det vil jeg spørge én gang til: Hvorfor er det ikke vigtigt for Venstre at have et uafhængigt organ, som kan oplyse og rådgive om naturtilstanden og udviklingen i den danske natur?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Kristian Jensen og derefter går vi videre i ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Vi mener så sandelig, det er vigtigt, at vi har nogle, der både overvåger og rådgiver regeringen i den beslutningstagen, den måtte have med hensyn til miljøets tilstand, hvorledes det går med havmiljøet og biodiversiteten og de andre eksempler, som hr. Jørn Jespersen nævnte.

Der ligger internt i Miljøministeriet en lang række velkvalificerede rådgivningsinstitutioner, der er med til at undersøge og overvåge de ting: Danmarks Miljøundersøgelser, Skov- og Naturstyrelsen, osv., osv. Men det, der er sagen, er, hvorvidt lige netop Naturrådet fortsat skulle være en statsliggjort institution, eller den skulle stoppe med at få tilskud og dermed vende tilbage til den situation og den tilstand, den var i før midten af 1990'erne.

Så kunne man jo rent retorisk vende hr. Jørn Jespersens spørgsmål om og spørge: Hvilket organ er mest uafhængigt? Det, der får midler af

statskassen, eller det, der er helt privat og selvfinansieret?

Pernille Blach Hansen (S):

Som det er fremgået af flere indlæg, startede denne debat jo med et opgør med statsautoriserede smagsdommere og eksperttyranni, som statsministeren sagde.

Kl. 15.20

Så blev det til at nedlægge overflødige råd og nævn, men i virkeligheden var det jo noget helt andet. Længe anede man, at der var nogle skjulte motiver, og efter knap 9 måneder kom statsministeren til at tale over sig og fortælle, hvad det i virkeligheden gik ud på. Det handlede om, at statsministeren syntes, at de nu fyrede eksperter kom med 1968-tænkning og var for kritiske over for statsministerens eget parti, Venstre. Kort sagt: De, der kritiserede borgerlige tanker, skulle ud. Der var ikke tale om saglige kriterier, men om politiske fyringer. Der var tale om et rent ideologisk felttog mod anderledes tænkende.

Det synes vi er et demokratisk tilbageskridt. At afskære bruger- og borgerdeltagelse og nytænkning på vigtige samfundsområder synes vi er meget problematisk.

Men samtidig med dette dække, som i virkeligheden handlede om at fyre de kritiske, er der jo også forsvundet en række aktiviteter. Kort sagt: Det handlede ikke mindst om nedskæringer. Det skete især på de områder, som efter en typisk borgerlig tankegang ikke skal være underlagt staten, og hvor samfundet ikke skal blande sig så meget. Det var fødevarerikkerhed, miljø, trafikikkerhed, kultur og ulandsarbejde, bare for at nævne nogle få.

En af de ting, som bl.a. forsvandt, hvilket vi syntes var ærgerligt, var Vandfonden, som vi har været inde på i dag. Det var støtte til forbrugere på landet, der havde forurenede drikkevand. Det ønskede Venstre og Det Konservative Folkeparti ikke skulle fortsætte.

Et andet eksempel var Børnekestopuljen, som støttede forsøg med ernæringsrigtig kost til børn i skoler og daginstitutioner. Det synes vi faktisk var et smadder godt formål. Vi ved, at vi har store problemer med sundheden hos vores børn og unge. Der var ikke tale om eksperter eller smagsdommere, men om konkrete politiske aktiviteter og konkrete aktiviteter rettet mod forbrugere, rettet mod børn, som nu er forsvundet.

Men samtidig med hele den her diskussion om at nedlægge råd og nævn har regeringen jo

oprettet en masse nye, ja, det er sågar op til 77 er der nogle der hævder. Det viser jo, at man ikke har afskaffet de statsbetalte smagsdommere. Man har bare udskiftet dem med nogle andre, som man bedre kunne lide. Her er Institut for Miljøvurdering jo et enormt godt eksempel.

Der var også mindre kønne fejltrin undervejs: Det Danske Center for Menneskerettigheder og farcen omkring direktøren, der først skulle fyres og siden søge sit eget job, og som endte med at få det. Der er mange gode og lidt skræmmende diskussioner undervejs, synes vi.

Men det, vi er bekymret for, er egentlig den her snak om eksperter. For regeringen snakker på den ene side om at styrke forskningen, men det viser sig jo på den anden side, at hvis viden ikke passer ind i regeringens kram, så kan man ikke bruge den til noget. Så skal man fyres, og det institut, man kommer fra, eller det råd, man kommer fra, skal nedlægges, fordi eksperterne jo ikke skal bestemme. Vi er alle lige; vi er alle lige kloge; alle ved lige meget. Det er jo dybest set antiintellektuelt at tro på, at ingen ved mere end en selv.

Vi vil ikke være med til at lægge eksperter for had. Vi vil ikke gøre faglig ekspertise til noget negativt. Vi går faktisk ind for en oplyst debat og tror på, at folk godt selv kan finde ud af at debattere, selv om eksperter bidrager med faktuel viden. Vi mener, at der er brug for faglighed, gennemsigtighed og debat og mindre monopol på viden i stedet for det modsatte, som regeringen desværre er talsmand for.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man kunne jo anlægge den indgangsvinkel på denne forespørgselsdebat, at det virker, som om man har hørt det hele før. Egentlig kunne man godt synes, at forespørgerne må være lidt beklemte ved situationen. Jeg kan også se, at hr. Aage Frandsen måske lige er fraværende et øjeblik.

Men sagen er vel, at det jo er en debat, der ligesom kommer et år for sent. Det er jo en øvelse, der blev lavet med finansloven for 2002, det vil sige blev vedtaget i Folketinget i februar 2002 og efterfølgende blev udmøntet i lovforslag, der punkt for punkt på de områder, hvor man lavede tingene om, har været igennem en folketingsbehandling. Fagordførerne har dyrket det her i en uendelighed – pragtfuldt selvfølgelig at over-

være, selv om man ikke selv er ordfører, pragtfuldt at lytte til debatten – og nu skal vi så, på baggrund af at statsministeren har sagt noget i en avis eller i et tv-klip, have en debat, som jo i udgangspunktet egentlig er helt grundlæggende: Hvad var kriterierne egentlig samlet set for at nedlægges eller for at lave øvelsen?

Men når debatten så går i gang, finder vi hurtigt ud af, at det alligevel ikke var det, vi skulle diskutere, for hele indsatsen indtil nu er koncentreret om, hvorfor Vandfonden eller et eller andet konkret råd eller nævn eller udvalg eller institution er blevet lavet om. Men jeg troede, at det egentlig var de grundlæggende kriterier. For der må jeg sige, at vi for Dansk Folkepartis vedkommende gik ind i den her øvelse med meget stor ildhu. Vi synes, det var fantastisk godt, og at det var en god øvelse, vi fik lavet.

Kl. 15.25

Vores udgangspunkt er simpelt hen, at nu har vi lige i den sidste forespørgselsdebat, som hr. Kristian Jensen tidligere sagde, været med til at nedsætte et sagkyndigt udvalg, der skal se på nogle bestemte ting, og det er en god illustration af, at vi jo gør det hele tiden.

Man må en gang imellem standse og kigge på hele billedet og sige, at vi bliver nødt til også at finde nogle udvalg og råd og nævn, som vi kan få nedlagt, så der bliver plads – jeg havde nær sagt, at vi skal også helst have nogle folk, der overhovedet kan befolke de mange råd og nævn, altså gøre dem ledige fra et arbejde, så de kan bruges til noget andet – og det er jo en øvelse, der er nødvendig.

Det er egentlig også en øvelse, der var lagt op til fra den tidligere regerings side, så det er sådan set ikke noget nyt. Så kan man altid diskutere, og det har jeg også sagt der har været behandling om i Folketinget, om det konkrete udvalg eller nævn eller råd lige skulle være med eller ikke være med.

Vi har valgt at gå ind i den her øvelse med det pakkeforslag, som regeringen fremsatte, og vi synes faktisk, at vi fik lavet en rigtig sund og fornuftig øvelse, som jo ikke gør, at der ikke efterfølgende kommer nye udvalg og nævn og råd osv., for det gør der hele tiden. Men det er bare til illustration af, at det er nødvendigt, at man på et senere tidspunkt prøver at tage en ny øvelse, hvor man kigger det hele igennem.

Og jeg havde nær sagt, at skulle der være røget noget med, som man på et senere tidspunkt finder ud af man ud fra et politisk synspunkt ønsker at få fremmet ved, at der igen sidder

nogle folk og dyrker det specielle område, jamen så kan Folketinget selvfølgelig træffe den beslutning. Det står jo frit for Folketinget at træffe sådan en beslutning.

Man kan selvfølgelig også med det, der skete, se, om der virkelig er nogle steder, hvor vi føler, at vores velfærdssamfund er ved at vakle, fordi der nu ikke sidder det her specifikke råd og nævn, som blev nedlagt i puljen. Det føler vi ikke i Dansk Folkeparti vi endnu har set. Derfor har vi heller ikke et behov for at foreslå, at nogle af dem, der blev lavet om, bliver genoprettet eller får ændret status i forhold til det, de er blevet efter den vedtagelse, som vi samlet set var med til at lave og udmønte i de lovforslag, der efterfølgende var.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Kristian Thulesen Dahl hæftede sig ved, at debatten sådan set skulle have været på for lang tid siden. Nu var vi jo nødt til at respektere, synes jeg, at statsministeren havde andre gøremål. Det vil sige, at der sådan set ikke er mulighed for en forespørgselsdebat fra folketingsåret sluttede, og det sluttede reelt jo i juni, og så før nu. Det er derfor, at den kommer nu.

På samme måde, som det kan være fornuftigt at kigge på, om der er nogle ting, der er overflødig, og lave den der undersøgelse af det, som regeringen gjorde, som kan være fornuftig nok, er det jo også fornuftigt nok lige at se på, hvad det var for nogle kriterier. Og da er det bare, at regeringen har valgt forskellige kriterier på forskellige tidspunkter.

Når hr. Kristian Jensen siger, at der er en hel masse ting og nævner eksempler på, at det er, fordi det er smagsdommere – de vil have, at man skal mene noget bestemt og sådan noget – så er vi jo nødt til at gå ind og spørge konkret. Det er derfor, vi spørger konkret. Men det er selvfølgelig den generelle diskussion, der er interessant, og jeg har stadig væk ikke klarhed over, hvad det er, bortset fra at jeg har forstået, at det er overflødigt, og begrebet overflødigt definerer regeringen helt ad hoc hele tiden.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil sandelig også meget gerne beholde sporet kriterier.

I Jyllands-Posten den 28. februar 2002 er Dansk Folkepartis gruppeformand, hr. Kristian Thulesen Dahl, citeret for at sige: Enten nedlæg-

ges centeret – det er Menneskerettighedscenteret – eller også må vi genåbne forhandlingerne om råd, nævn og puljer. Her vil vi sikre, at udlændingeområdet rammes.

Og så pegede hr. Kristian Thulesen Dahl bl.a. på Nævnet for Etnisk Ligestilling.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Kristian Thulesen Dahl, som jo sikrede flertal for regeringen her: Hvad er det for kriterier, Dansk Folkeparti gik ud fra eller brugte?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Aage Frandsen. Jeg skal overhovedet ikke klandre forespørgerne for at tage et hensyn til statsministerens kalender. Det havde Folketinget samlet set besluttet sig for at gøre i forhold til formandskabshalvåret. Og så er det rigtigt, at når man anmelder, altså tidspunktet, der kunne være muligt fra juni til folketingsåret starter i oktober, og så fra oktober til nu, hvornår er så muligheden?

KL 15.30

Men det får mig ikke til at gå væk fra mit synspunkt om, at det dels er, som om debatten har været her også i forbindelse med udmøntningen af de konkrete forslag, der nedlagde forskellige råd og nævn og puljer osv., dels den anden side af det, nemlig at det måske gjorde, at debatten i højere grad havde været på sin plads for et år siden.

Så til fru Marianne Jelved om Dansk Folkepartis kriterier i forbindelse med det her arbejde. Som punkt 1 noterede vi, at regeringen fremlagde en pakke, altså en række forslag. Regeringen har nogle forskellige kriterier med det praktiske arbejde, som man sidder med, i forhold til det her område, og man havde udvalgt de her som baggrund for det.

Vi accepterede, at det var udgangspunktet for diskussionen. Vi betragtede det som en pakkeløsning, dog med den undtagelse og politiske overvejelse, som vi havde, at vi ikke ville acceptere en pakkeløsning, der efter vores skøn gjorde, at man ud fra nogle andre hensyn pludselig undtog et bestemt område, altså udlændingeområdet, så man ikke fik det med i lige så høj grad i opgøret med nogle overflødig råd, nævn og puljer som i forhold til andre områder.

Det var derfor, vi satte fokus på det område i forhandlingerne og brugte den indflydelse, vi mente os i stand til at udøve over for regeringen for at få ændret på pakken, så det endte med at

være en samlet pakke, hvor udlændingeområdet i tilstrækkelig omfang var taget med.

Derfor fik vi jo også diskussionen om Menneskerettighedscenteret, fordi vi forstod det, der stod i pakkelsen her, som ét i forhold til det regeringens på et tidspunkt kom ud med, og så måtte vi jo tage en diskussion og en ny forhandling med regeringen om det specifikt, hvor vi så fandt løsningen, nemlig at Menneskerettighedscenteret fik den placering, det nu har i det nye institut, men at Nævnet for Etnisk Ligestilling blev nedlagt ved årsskiftet.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg hører næsten hr. Kristian Thulesen Dahl sige, at Dansk Folkeparti var regeringens forhandlingspartner. Det er fuldstændig fair. Det, jeg siger her, er overhovedet ikke kritik. Jeg konstaterer bare, at regeringen havde afstemt sin pakke med Dansk Folkeparti, inden den blev fremsat, sådan må jeg høre det.

Sagen er jo, at netop Menneskerettighedscenteret og Nævnet for Etnisk Ligestilling begge er eksempler på institutioner, som *ikke* var overflødige. Nævnet for Etnisk Ligestillings arbejde skal jo varetages og bliver varetaget i dag, så vidt jeg har forstået, i to ministerier. Det er derfor, jeg spørger så interesseret til, hvad det er for kriterier. Hr. Kristian Thulesen Dahl var meget, meget uklar.

Men jeg kunne forstå, at der altså var en bestemt mængde, der skulle ramme en bestemt gruppe i samfundet. Den mængde skulle altså fastholdes på den ene eller den anden måde. Er hr. Thulesen Dahl tilfreds med det resultat, der kom ud af det?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror, det stod lysende klart allerede ved min ordførertale, at vi syntes, det var en god øvelse, man lavede, og at vi syntes, at den liste, vi nåede frem til, var fornuftig.

I og med at jeg også sagde, at vi ikke havde planer om at foreslå at lave om på det, der nu engang var lavet, så ligger der også i det, at vi er tilfredse med det resultat, der er kommet ud af det.

Men jeg vil godt understrege, at vi har den opfattelse, at det er en vedblivende øvelse, altså at der er sket en ting, men at det er meget nødvendigt, at regeringen og også vi som forhandlingspartnere for regeringen er yderst opmærk-

somme på, at det her arbejde må pågå også fremover.

Der bruger jeg eksemplet med den sidste forespørgselsdebat, hvor der nu skal oprettes et nyt sagkyndigt udvalg godt nok for en forhåbentlig kort periode, hvor vi kan få et godt resultat ud af det, som et eksempel på, at det jo myldrer frem i antal samlet set, hvis ikke man også får barberet antallet ned en gang imellem, ved at man kritisk ser på det bestående.

Så det er meget vigtigt, at man hele tiden er opmærksom på det, og regeringen er det, og det har vi også sagt til regeringen ved andre lejligheder.

Så i forhold til det med udlændingeområdet: Der var jo en stor diskussion også for et års tid siden om, at det her selvfølgelig også drejede sig om at sætte debatten fri igen på nogle områder. Der har vi overhovedet ikke lagt skjul på, at et af de områder, hvor der virkelig har været betænkelse i debatten i Danmark, har været udlændingeområdet. Det har været styret af nogle, der via statsmidler har kunnet sidde på en piedestal, kigge ned på den danske befolkning og fortælle befolkningen, hvad den må mene og ikke mene. Det har vi syntes var ubehageligt.

Kl. 15.35

Derfor synes vi, at det, der er foretaget med Nævnet for Etnisk Ligestilling, er yderst fornuftigt. De opgaver, som tidligere har ligget i nævnet, må så varetages på anden vis. Men det, vi var udsat for også i forhold til Nævnet for Etnisk Ligestilling, diskuterede vi også for et år siden, og jeg lagde overhovedet ikke skjul på vores holdning. Det havde vi en meget lang drøftelse af her i Folketingssalen, og de ting står vi hundrede procent ved også i dag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Marianne Jelved for tredje og sidste gang. Derefter ønsker formanden at gå videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg kan så forstå, at det, der har været et kriterium for i hvert fald Dansk Folkeparti, jeg skal jo ikke gøre regeringen værre end nødvendig, er at gøre sig selv til smagsdommere over, hvilke institutioner, som jeg nu vil kalde det som en overskrift, der udtaler sig på en måde, som passer Dansk Folkeparti. Det er sådan set det, forespørgslen i dag egentlig tager sit udgangspunkt

i. Jeg er glad for at kunne konstatere, at det er indrømmet her fra talerstolen. Tak for det.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Kristian Thulesen Dahl. Derefter fru Pia Christmas-Møller som ordfører.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil sige til fru Marianne Jelved, og det kan ikke komme bag på fru Marianne Jelved, at det er et politisk valg, om man skal oprette et udvalg, ligesom vi gjorde det for lidt siden under en forespørgselsdebat, og det er et politisk valg, om man skal nedlægge et.

Derfor er det selvfølgelig også sådan, at vi som politikere bliver nødt til at tage stilling til, om vi mener, at Nævnet for Etnisk Ligestilling i den form, det havde med Kjeld Holm i spidsen, udøvede nogle fornuftige opgaver for offentlige penge, altså for skatteyderbetalte kroner.

Jeg vil til enhver tid stille op til en debat, der handler om, at det synes jeg bestemte ikke Kjeld Holm og Nævnet for Etnisk Ligestilling varetog på betryggende vis, i hvert fald ikke så de skulle have offentlige kroner til at gøre det. Det var udtryk for smagsdommeri, det var udtryk for overformynderi, det var udtryk for at sætte sig selv på en piedestal at ville fortælle befolkningen, hvad den måtte mene og ikke mene og alle de andre ting, som vi kan tage en diskussion af.

Altså det der forsøg på, at der skulle være noget odøst i, at man har en indgang og man har en holdning til, hvad der skal betales af skatteyderfinansierede midler og mistænkeliggøre det, deltager jeg overhovedet ikke i.

Og ja, når statsministeren så går ud og siger, at der i forbindelse med diskussionen selvfølgelig også er det, at man kan tage til efterretning, at – jeg kan sige det på en anden måde: Det kan godt være, at interessen for, at der er nogle bestemte råd, nævn, udvalg osv., der bliver nedlagt, er lidt større, fordi der er nogle, der måske har et personligt kendskab til dem, der arbejder med tingene, hvis interesser de måske ønsker at varetage, og det måske giver en anden behandling her i Folketingssalen, end hvis de ikke havde det.

Den form for kammerateri er der også, og derfor synes jeg somme tider, det er lidt hyklerisk, når man hører også tidligere regeringsrepræsentanter stille sig op som de sande forsvare af en fri diskussion osv., hvor de siger, at eksperter skal have lov til det ene og det andet.

Sådan forholder det sig jo ikke. Der er jo også en skjult dagsorden i meget af det, der nævnes både af fru Marianne Jelved og andre.

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg vil gerne takke statsministeren for en efter min mening meget klar besvarelse. Og så vil jeg benytte lejligheden til på Det Konservative Folkepartis vegne at slå tre ting fast:

For det første er vi meget tilfredse med, at den borgerlige regering har evnet at rydde op i overlappende, overflødige og/eller utidssvarende råd og organer af hensyn til det altid eksisterende behov for at effektivisere og prioritere både kræfter og ressourcer.

For det andet kunne Det Konservative Folkeparti ikke drømme om at lade et sådant arbejde styre af personlige sym- og antipatier i forhold til personbesætningen i disse råd og nævn.

Endelig vil jeg for det tredje ligeledes for god ordens skyld understrege, at Det Konservative Folkeparti aldrig kunne drømme om at lægge afstand til høj faglig viden og ekspertise. Det har vi tværtimod brug for meget mere af på mange niveauer og områder i vort samfund, for viden, indsigt og ekspertråd er også meget vigtige elementer i grundlaget for politiske beslutninger.

Dette skal imidlertid ikke forveksles med, at eksperter skal have krav på at blive udstyret med en særlig uimodsigelig platform i den politiske dialog og beslutningsproces. Ansvar for politiske beslutninger er og skal være de folkevalgte politikeres. Sådan må det være.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Marianne Jelved som ordfører.

Kl. 15.40

Marianne Jelved (RV):

Jeg er fuldstændig enig med regeringen i, at det er vigtigt, at vi en gang imellem tager store oprydningsdag – kunne vi måske kalde det – og gennemgår de indretninger, vi har lavet gennem årenes løb. Regeringen havde jo også gjort anstalter til det, og alle partier har i princippet støttet, at det er nødvendigt at gøre det, alene af den grund at der er brug for fornyelse og for at gå tingene efter i sømmene, så alt ikke bare bliver, som det plejer at være. Det er jeg helt enig i.

Det er slet ikke det, der er hovedideen med denne forespørgsel, som jeg gerne vil kvittere over for SF, at de har stillet. Det er heller ikke for sent, at den kommer, for årsagen til, at den kommer nu, er, som jeg læser forespørgselsteksten,

at statsministeren den 5. september 2002 – det er altså ikke ret mange måneder siden – er citeret for at have sagt:

»... at vi som borgerlige politikere kunne konstatere en påfaldende tendens til, at udsagn fra eksperter i råd, nævn og institutioner var udtryk for 68-tænkning og systematisk var kritisk over for os.«

Det er faktisk også fuldstændig fair at have den holdning og det kriterium. Men når vi ser på argumentationen fra dengang, da listen med de mange råd og nævn kom, var hovedbegrundelsen, at det var unyttige råd, nævn og centre, der skulle nedlægges, også fordi regeringen ønskede at spare for at kunne bruge midlerne til andre ting, og så til senere at høre, at kriteriet i virkeligheden var et politisk valgt kriterium, nemlig om det var nogle, man holdningsmæssigt sympatiserede med eller ikke, så synes jeg, at der er helt afgørende forskel.

Det, der sker, når man sætter eksperter og smagsdommere på dagsordenen – det kan man gøre, som statsministeren gjorde det i sin første nytårstale som statsminister – og når man tre-kvart års tid efter kommer med den bemærkning, som jeg lige har citeret, er, at der breder sig en stemning i land og rige af, at nu handler det om, hvis man vil varetage sine egne interesser som borger/ekspert, uanset om man så bliver kaldt smagsdommer eller ej, at man skal tænke sig om i forhold til, hvad man siger.

Det kan jo være bekvemt at lave en form for selvcensurdisciplinering. Der er mange mennesker, eksperter, i det danske samfund, der er på, om jeg så må sige, statslig finansiering. Alle undervisere på universiteterne for bare at give et eksempel er også eksperter, som har en forpligtelse til at levere bidrag til den offentlige videnudvikling.

Vi kan jo ikke undvære viden, brug af viden, viden om konsekvenser af den viden, vi har, og de valg, vi gør. Det er jo også anerkendt af regeringen. Men når man så tilkendegiver, at der er sammenhæng mellem den politiske beslutning, man træffer, når man afgør, hvordan man prioriterer, og det, der bliver givet udtryk for holdningsmæssigt af de pågældende eksperter, så er det, at der begynder at være en ubehagelig tendens til selvcensur og manglende åbenhed i debatten i det danske samfund.

Jeg håber, at denne forespørgselsdebat kan hamre en pæl igennem opfattelsen af, at det har været hensigten, så vi i virkeligheden kan gennemføre en fri, utvungen og åben debat om sam-

fundsspørgsmål, som interesserer få eller mange.

Derfor vil vi gerne, havde jeg nær sagt, lade være med at skælde ud på regeringen, men appellere til, at regeringen tilkendegiver – det har statsministeren jo også gjort, hvis jeg nu skal lytte positivt til statsministerens besvarelse af forespørgslen i dag – at det er en åben og fri debat og ikke éns ideologiske holdninger, som skal være afgørende for, om man bliver hørt eller ikke hørt af dem, der træffer beslutningerne her i Folketinget. Hvis det bliver resultatet, har det været en udmærket forespørgsel.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil som ordfører.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Regeringen har det synspunkt, at man skal nedlægge institutioner, som ikke længere udfylder noget fornuftigt formål. Det vil Enhedslisten gerne medvirke til.

Helt oplagt vil det være at starte med at nedlægge Institut for Miljøvurdering. Det står nu helt klart, at dette institut ikke er i stand til at give en kvalificeret rådgivning, som kan sikre, at vi får mest muligt miljø for pengene. Den vulgære metode, som Lomborg bruger i sine forsøg på at prissætte miljøkatastrofer og miljøfremskridt, har vist sig at være helt uanvendelig, medmindre naturligvis formålet er at få legitimeret regeringens bedste nedprioriteringer af miljøområdet.

Kl. 15.45

I det hele taget fremstår regeringens oprindelige argumenter for at nedlægge overflødige råd og nævn, som det hedder sig, mere og mere mærkværdigt. Her var der tale om et opgør med smagsdommere, som fastslår, hvad der er godt og rigtigt på forskellige områder, og så skulle der i øvrigt spares op mod 300 mio. kr. Nu kan vi konstatere, at selv om regeringen har fået nedlagt en række råd og nævn, har regeringen også sørget for at oprette en række nye, og alt i alt er der faktisk kun sparet 59 mio. kr. på nedlæggelse af de såkaldte overflødige råd og nævn.

Alt i alt kan det vel konstateres, at formålet først og fremmest var at få nedlagt de råd og nævn, som altid havde andre holdninger end den nuværende regering. Disse råd og nævn skulle så erstattes af råd og nævn, som er enige med regeringen.

Det projekt har givet regeringen en række vanskeligheder. Således hastede man beslutningen om Institut for Miljøvurdering igennem, udpegede en formand for bestyrelsen i al hast og godkendte hans indstilling om, hvem der skulle være direktør, inden der var udpeget en bestyrelse. Efterfølgende har det så vist sig, at direktøren ikke lever op til de kvalifikationskrav, som er skitseret i det stillingsopslag, som førte til, at han blev ansat. Til gengæld opfylder han et andet og for regeringen meget mere vigtigt krav: Han er enig i regeringens miljøpolitik.

Så når Venstres politiske ordfører, hr. Jens Rohde, i Politiken den 8. september 2002 sagde:

»Og det er ingen hemmelighed, at den tidligere regering har opbygget en holdningsindustri omkring sig«, kan man roligt sige, at den nye regering har været hurtig til at tage ved lære af den gamle og systematisk forsøger at opbygge en holdningsindustri, som kan sikre videnskabelige argumenter for regeringens politik. Det er beklageligt.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Jann Sjursen som ordfører.

Jann Sjursen (KRF):

Tak til forespørgerne for denne forespørgselsdebat, som jeg bestemt synes er på sin plads, også på nuværende tidspunkt.

Da regeringen i sin tid annoncerede ønsket om at nedlægge en række råd, nævn og puljer, modtog vi det fra Kristeligt Folkepartis side positivt.

Der er ingen tvivl om, at hen ad vejen opstår der knopskydning også i forhold til, hvilke råd og nævn der bliver oprettet, og i forhold til de puljer, som de får at administrere. Derfor har vi hele tiden været af den opfattelse, at det er en sund øvelse en gang imellem at tage fat på at se på: Har vi nogle råd, nævn og også puljer, som af den ene eller anden grund er blevet overflødige eller erstattet af noget andet? Er der råd og nævn, som i virkeligheden sidder og arbejder med det samme, som med fordel kunne slås sammen?

Når det er sagt, synes jeg også, det må siges, at den måde, som regeringens store øvelse kom til at tage sig ud på, ikke bar præg af, at man på forhånd undersøgte sagerne grundigt og vurderede, om der var tale om overflødige råd, nævn eller puljer, om man kunne effektivisere dem eller slå dem sammen, så man fik noget mere slagkraftigt ud af det.

Det gik over stok og sten, og det førte også på nogle områder til nogle meget uacceptable beslutninger fra regeringens side i forhold til, hvad der blev nedlagt.

Det har vi haft lejlighed til diskutere i Folketinget ved adskillige lejligheder, men jeg kan bare nævne, at vi fra Kristeligt Folkepartis side især fandt, at det gik unødigt hårdt ud over områder, der vedrørte udlændingepolitikken og miljøpolitikken, hvor man nedlagde en række råd og nævn og puljer, som mere var holdningsbestemte nedlæggelser, end det var, fordi disse var overflødiggjorte lige med ét.

Dertil kommer så, at hele øvelsen er blevet bragt en retorik, som vi bestemt ikke føler os tiltalt af, en retorik, som jo i virkeligheden også mest af alt er udgangspunktet for debatten i dag. Vi må igen og igen høre, at vi ikke skal have smagsdommere, og at politikere vel skal kunne tænke selv osv., hvilket vi også i dag hørte statsministeren sige i sin besvarelse af forespørgslen.

Jeg mener, at der bag hele denne retorik i virkeligheden ligger en foragt, vil jeg godt sige, for det, som eksperter af forskellig slags kan bibringe ikke bare folketingsmedlemmer og ministre, men i virkeligheden også hele vort samfund.

Selvfølgelig skal politikere kunne tænke selv, men det er altså ikke til at kimse ad, at man har folk både bredt i befolkningen og også såkaldte eksperter til at bibringe én viden og et beslutningsgrundlag forud for, at der bliver truffet vigtige beslutninger i vort samfund. Derfor synes vi, at den kampagne, regeringen har ført på området, i virkeligheden på det nærmeste har bibragt eksperter og rådgivere et skær af usikkerhed, som vi ikke synes hører nogen steder hjemme.

Kl. 15.50

Endelig det helt konkrete udsagn, som også indgår i formuleringen af forespørgslen i dag, og hvor regeringen med statsministerens ord mere end antyder, at folk med – i gåseøjne – forkert politisk overbevisning har siddet i råd og nævn, og at det derfor var en medvirkende årsag til, at disse råd og nævn skulle slagtes efterfølgende. Det vil vi også tage afstand fra. De er ganske vist for en stor dels vedkommende blevet nedsat på et tidspunkt, hvor regeringen havde en anden farve end den nuværende, men alt andet lige må man sige, at disse råd og nævn for en stor dels vedkommende har repræsenteret en ekspertise, som man ikke bare kan rubricere som hørende til 68-generationen.

I øvrigt synes jeg, at hele billedet med 68 er et forsøg fra regeringens side på at fremmane et fjendebillede, som man gladelig kan tæske løs på, når man ikke kan finde på andet, og det synes jeg sådan set ikke hører nogen steder hjemme i det Herrens år 2003. Det hører for mig at se en svunden tid til, og derfor synes jeg, det er godt, at debatten i dag er rejst. Vi har fra de forskellige politiske partiers side kunnet give udtryk for vores holdninger til spørgsmålet, og vi har fået præsenteret regeringens og regeringspartierne mening – endnu en gang med lidt forskellig stemmeføring, ikke mindst når man lytter til, hvad den konservative ordfører senest sagde.

Debatten om hele denne øvelse har i sig selv som udgangspunkt været sund, og jeg håber, den fører til, at regeringen og også regeringspartierne ordførere vil overveje deres ord, så vi ikke hører den foragt for eksperter, som jeg synes somme tider bliver bibragt befolkningen via de udmeldinger, der kommer fra regeringen og måske især det ene regeringsparti.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne sige tak for debatten. Det er jo ikke, fordi der er kommet så forfærdelig meget nyt frem i forhold til de debatter, der tidligere har været om denne sag, så jeg tror, jeg kan gøre det kort, og der er sådan set også kun to ting, jeg føler behov for lige at slå fast.

Først en rent faktisk ting: det har under debatten været anført, at nok har regeringen nedlagt en masse overflødige råd og nævn og centre, men regeringen har sandelig også oprettet en hel masse. For ikke så lang tid siden blev der offentliggjort et tal i Ugebrevet A4, og ifølge den opgørelse skulle regeringen have nyoprettet 77 råd og nævn. Det vil jeg gerne afvise, for det er der ikke tale om. Det, der er tale om, er, at regeringen har oprettet 27 nye råd og nævn inden for det seneste år, og det skal ses i forhold til, at der er nedlagt eller sammenlagt over 150. Der er altså under alle omstændigheder tale om en betydelig nettoreduktion af antallet af råd og nævn.

Det er jo sådan, at forespørgslen i dag har to led. Første led er, at jeg skal redegøre for, hvilke kriterier der har ligget til grund for nedlæggelse af disse råd og nævn, og det har jeg svaret på og vil også gentage: Kriteriet har været, at vi har nedlagt, hvad der var overflødigt. Det har også givet en besparelse, den besparelse er blevet brugt til velfærdsgoder, og vi synes altså, det er

det bedste at nedlægge overflødige råd og nævn og centre og bruge pengene til de ældre, til sygehuse, eller hvad man nu kan bruge pengene på. Det er den ene del af forespørgslen, og den har jeg besvaret.

I den anden del af forespørgslen bliver jeg spurgt, hvad meningen er med udtalelsen til Berlingske Tidende om, at vi som borgerlige politikere kunne konstatere en påfaldende tendens til, at udsagn fra eksperter i råd, nævn, institutioner osv. var udtryk for 68-tænkning og systematisk var kritiske over for os. Jeg vil gerne sige: Jeg mener hvert et ord, jeg står ved hvert et ord, og jeg synes, det er fornuftigt. Men jeg vil godt gøre opmærksom på hvad det var, jeg rent faktisk sagde. Jeg sagde, at mit synspunkt om eksperter er principielt; at det er afgørende nødvendigt for et folkestyre, at der er kritisk lys på eksperterne, og at det, der har ført til nedlæggelse af råd og nævn og centre, er, at de er overflødige. Det er en anden debat, men det er en nødvendighed, at der hele tiden er kritisk lys på eksperterne.

KI. 15.55

Det, der inspirerede mig til udtalelsen, var, at en såkaldt ekspert, som hyppigt optræder i den offentlige debat, kunne berette til avisen, at han engang var blevet ringet op af en journalist, som ønskede en udtalelse, og den gav han. Men den passede helt åbenbart ikke til den pågældende historie, så derfor blev den ikke bragt, og han kunne kun konstatere dagen efter, eller hvornår det nu var, at journalisten havde ringet til en anden ekspert, der havde sagt det modsatte, og det blev brugt. Det er jo ikke forbudt for journalisten først at ringe til én og så til en anden, men det er da påfaldende, at det kun er den ene ting, der blev bragt, og det er derfor, man hele tiden skal have lys på eksperternes rolle.

Jeg vil gerne understrege, at jeg er tilhænger af, at vi har eksperter til at rådgive – men netop til at rådgive og *kun* rådgive. I et folkestyre er det politikerne og til syvende og sidst befolkningen, der træffer beslutningerne. Man kan lytte til råd fra den ene, man kan lytte til råd fra den anden, og så danner man sig sin egen holdning, men man har hele tiden brug for, at der er et kritisk lys på eksperternes rolle. Det var det, jeg vil give udtryk for med mine udtalelser til Berlingske Tidende, og det står jeg ved, for jeg mener, vi alle har en forpligtelse til at være kritiske og årvågne, så folkestyret ikke udvikler sig til ekspertstyre.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Hr. statsminister: Der er da ikke nogen, hverken i denne sal eller i det danske samfund, der ikke mener, at der skal være kritisk lys på eksperter, for det er da en hel nødvendighed at have det.

Når vi har frie, åbne universiteter med fri forskningsret osv., osv., er det netop for, at vi kan have frihed til, at eksperter kan udtale sig, også selv om de har forskellige meninger. Men det, der er problemet, er, at det er en bestemt slags eksperter, statsministeren bruger som sit skjold. Det er dét, der er beklageligt, og det er dét, jeg synes er rigtig, rigtig ærgerligt, for både Venstre, regeringen, Det Radikale Venstre og andre partier må jo anerkende, at det, der holder eksperter i skak, om man så må sige, jo netop er, at de er mangfoldige, og derfor er det jo ærgerligt for hele debatten og holdningen i et videnssamfund, at man med sine formuleringer kommer til at kaste et odiøst skær over visse eksperter. Det er dét, der blokerer for, at vi kan have den frie meningsudveksling og debat og det kritiske lys fra ekspert til ekspert.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg forstod slet ikke sammenhængen mellem det eksempel, statsministeren gav med, at en journalist ringer til en ekspert, og eksperten ikke bliver citeret, fordi det ikke passede ind i sammenhængen, og det, statsministeren ellers sagde. Jeg forstod det slet ikke, og jeg vil vove at påstå, at det er altså ikke modtageren, der er noget i vejen med.

For det første er det da helt normalt, at journalister ringer til to eller tre eksperter, for de skal bruge en af hver mening, lige så vel som når de ringer til politikere; så skal de også bruge en af hver mening. Der er masser af gange, jeg ikke kan bruges, fordi jeg ikke vil sige det modsatte af en anden politiker. Det er jo den måde, journalistik tit laves på.

Men det, at en ekspert har sagt det til Berlingske Tidende, kan altså give statsministeren anledning til disse udtalelser, som jo er langt mere vidtgående og generaliserende. Den forstår jeg ikke, og jeg tror også, der er en hel del andre, som har svært ved at forstå det. Jeg synes, statsministeren tit er god til at håndtere selv svære situationer, men jeg synes også, at her har håndteringen ikke nået statsministerens normale niveau.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg må sige, at statsministerens begrundelse var noget søgt.

Statsministerens opgør med eksperter og smagsdommere bunder tilsyneladende i, at journalister ikke citerer alle dem, de har snakket med undervejs. Derfor vil jeg gerne spørge, og nu citerer jeg fra statsministerens nytårstale:

»Der er tendenser til et eksperttyranni, som risikerer at undertrykke den frie, folkelige debat.«

Hvis statsministeren mener, det er et problem, at aviserne ikke citerer alle eksperter, burde han så ikke kritisere aviserne i stedet for at kritisere eksperterne?

Kl. 16.00

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil sige til hr. Aage Frandsen, at sammenhængen er meget klar. Det, der er mit ærinde, er nemlig at opfordre til, at alle – politikere, mediefolk og befolkningen i almindelighed – hele tiden forholder sig kritisk til eksperters udsagn. Det var blot det, jeg ville bruge det enkle eksempel til.

Mit synspunkt er, som jeg sagde til Berlingske Tidende, et principielt synspunkt, og jeg vil altså fastholde, at i et sandt folkestyre skal man på den ene side have eksperter til at hjælpe sig med at udrede en sag, sådan som vi jo jævnligt her i Folketinget beder eksperter om at gøre. Men man skal altså også passe på, at man ikke – og det synes jeg der somme tider har været en tendens til – lader en enkelt eksperts udsagn være den endelige dom. Vi politikere og ethvert menneske har pligt til at fælde sin egen dom og sige: Nu vil vi ud fra en samlet afvejning træffe den og den beslutning, og det var det, jeg ville bruge det enkle eksempel til.

Jeg kritiserer ikke, at journalisten ringer til flere eller kun bringer det ene udsagn. Eksemplet illustrerer bare, at det kun er et enkelt udsagn, der bliver bragt, og det skal man hele tiden være opmærksom på som læser, som seer og som lytter. Sandheden kan somme tider have flere facetter, og ikke mindst som politiker har man altså en forpligtelse til at forholde sig kritisk til eksperterne. Det var faktisk det, jeg forsøgte at sige i interviewet i Berlingske Tidende. Jeg står ved hvert et ord, og debatten i dag har kun bekræftet mig i, at det til stadighed er nød-

vendigt at have en kritisk debat om eksperternes rolle.

Aage Frandsen (SF):

Uanset at en enkelt ordfører har ment, at debatten var overflødig, fordi den burde have været afholdt for lang tid siden, mener jeg alligevel, at vi har behov for at have den type debatter i Folketinget, også selv om vi ikke i denne situation har ønsket at fremsætte en vedtagelse, som vi nok ikke kunne have fået igennem. Men det er ikke det afgørende. Det afgørende er, at vi bruger Folketinget som det parlament, det er, og meningen med et parlament er faktisk, at man diskuterer større spørgsmål for hele tiden at have opmærksomheden rettet mod disse større spørgsmål, og et af de større spørgsmål er råd, nævn, institutter, centre osv. ud fra den betragtning, at bl.a. her findes eksperterne.

Men for nogle af de nævn og råds vedkommende har det mere været et spørgsmål om, at der var nogle penge, de skulle administrere, og ikke så meget et spørgsmål om, hvorvidt de kunne give ekspertudsagn. Uanset at statsministeren og også Venstres ordfører prøver på at forklare nogle ting med bl.a. at referere til statsministerens udtalelse, som kom i Berlingske Tidende i efteråret, mener jeg alligevel, man må konstatere, at regeringen og Venstre godt er klar over, at det argument om, at der er en bestemt type, som man ikke kan lide, i hvert fald ikke er det stærkeste argument.

Så bruger man argumentet med, at de er overflødige, og der er jo ikke én eneste, der er uenig i, at et overflødig nævn, råd osv., osv. selvfølgelig skal nedlægges. Men når vi taler om, at noget er overflødig, må vi jo bagefter kigge på nogle kriterier for, at det er overflødig. Det kan være, det er for dyrt, eller det kan være, at det har opfyldt sit formål for lang tid siden. Jeg nævnte selv i min forelæggelse spørgsmålet vedrørende Kartoffeludvalget, der kan have været en række andre, og på den måde kan man sige, at der var en række af disse udvalg, som vi alle sammen her i Folketinget givetvis ville have nedlagt.

Kl. 16.05

Det, det er noget af det centrale i det her, er, når man begynder at tale om, at der er smagsdommere. Der er jo ikke tvivl om, at vi alle i Folketinget er enige om, at der er nogle råd, som vi alle sammen går ind for, og som der ikke er tvivl om i virkeligheden gives af en slags smagsdommere. De siger til os, at det altså ikke er så godt

at drikke for meget, specielt ikke, hvis man er for ung. De siger til os, at det altså heller ikke er så godt at ryge. De siger rent faktisk til os, hvordan vi skal leve, og også hvordan vi skal køre på vejene. Sådan er der også nogle, der siger.

Derfor er der rent faktisk nogle der er smagsdommere, forstået på den måde, at de giver en retningslinje, men det ændrer jo ikke ved, at selv om vi kan kalde dem smagsdommere, så er de da vores alle sammens. Det er Folketingets politiske ansvar at tage stilling, hvis vi synes, det er gode råd. Og befolkningen skal selvfølgelig heller ikke lægge sig ned og sige: Vi har fået en anvisning, og nu kan vi bare leve efter den. Nej, man tænker sig selvfølgelig om.

Der er altså nogle råd, vi har, og som vi er enige om, og derfor er det en underlig diskussion at sige: Der er nogle, der er smagsdommere, dem kan vi ikke lide, og så er der i øvrigt nogle, vi går ind for, fordi de er fornuftige, fordi vi tager politisk stilling, når der er nogle, vi foretrækker frem for andre.

Med hensyn til nogle institutter og også med hensyn til rådgivere, som er eksperter: Jeg er fuldstændig enig med statsministeren i, at vi ikke skal lade eksperterne bestemme. Overhovedet ikke. Vi tager stilling, når det er eksperter, der udtaler sig, hvoraf nogle af dem er statsautoriserede forstået på den måde, at de sidder i et udvalg, nedsat af staten, eller at de er eksperter, er professorer eller andet på universiteter, så de har en autoritet, og der er ingen tvivl om, at de for befolkningen fremstår som autoriteter. Derfor har de også en forpligtelse til at være klar over, hvad det er, de siger.

Men uanset hvad de siger, så tager vi jo stilling ud fra vores egne betragtninger, og der er da masser af råd, vi får om både den ene og den anden lovgivning, hvortil vi siger: Vi er da uenige med den ekspert.

Da vi diskuterede folkeskolen, hvor vi jo så endte med ikke at være enige med regeringen i sidste ende, var der da nogle eksperter, der udtalte sig på én måde, nogle på en anden måde. Vi tog stilling og kunne ikke drømme om at sige, at eksperterne havde sagt sådan og sådan, og derfor gør vi sådan og sådan.

Så derfor er det der med eksperter ikke noget, vi er uenige i. Men det, der så samtidig er vigtigt, er, at vi har et samfund, hvor vi også siger, at der skal være høj faglighed. Det er i hvert fald også et ord, jeg hører, regeringen somme tider nævner. Høj faglighed. Og det vil sige, at diskussionerne også skal være på et højt fagligt niveau,

når vi diskuterer i pressen og i medierne, og det vil sige, at diskussionen mellem folk og politikere og folk indbyrdes skal være på et fagligt niveau. Vi skal vide, hvad vi snakker om.

Og det er dér, eksperterne forhåbentlig også har en kvalifikation, nemlig at de er på et højt fagligt niveau. Det er derfor, at jeg også ofte fremhæver, at der er nogle institutioner og institutioner, som vi vil forsvare med næb og kløer. Institutioner, som ikke giver os ret.

Til allersidst vil jeg godt nævne, at en socialdemokratisk finansminister helt tilbage i 1970'erne f.eks. ville nedlægge Det Økonomiske Råd. Vi kæmpede med næb og kløer imod det.

Vi oplevede senere, at der også var antydning af angreb på Det Økonomiske Råd. Vi forsvarede Det Økonomiske Råd, ikke fordi de skulle være enige med os, men fordi der skulle være en fri stemme. Og med de betragtninger mener jeg, at uanset at vi ikke vedtager noget i dag, så mener jeg alligevel, at det kan give anledning til en lille eftertanke, også hos regeringen og forhåbentlig hos os alle sammen.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om ejendomsretten til ressourcerne i den grønlandske undergrund.

Af Kuupik Kleist (IA) og Lars-Emil Johansen (SIU).
(Fremsat 18/11 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Den råstofordning, som er gældende i dag efter hjemmestyrelovens § 8, fastlægger en fælles beslutningskompetence mellem stat og hjemmestyre for alle større beslutninger om forundersøgelser, efterforskning og udnyttelse af de grønlandske ressourcer i undergrunden.

Selve administrationen af råstofområdet blev overført til hjemmestyret i 1998 og blev efter af-

tale mellem regeringen og landsstyret ledsaget af bloktilskuddet. Det nuværende statslige medansvar for råstofordningen har klare fordele for Grønland, bl.a. finansierer staten en faglig rådgivning fra danske sektorforskningsinstitutter GEUS og DMU samt fra Energistyrelsen.

Kl. 16.10

Regeringen er rede til at drøfte ændringer i de nuværende forhold, også på råstofområdet. Regeringens overordnede holdning er, at dette må ske gennem forhandlinger med landsstyret, og vi vil med et positivt udgangspunkt lytte til landsstyrets ønsker og sammen med landsstyret belyse de relevante aspekter af sagens indhold.

Grønlands landsstyre har allerede i et brev af 7. januar 2003 henvendt sig til økonomi- og erhvervsministeren med ønske om, at der indledes forhandlinger om en ny ordning på råstofområdet. Økonomi- og erhvervsministeren vil invitere landsstyremedlemmet for erhverv til et møde, hvor landsstyret nærmere kan uddybe sine ønsker til en ny råstofordning. Derfor ser jeg ikke noget behov for, at Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag til ændringer på dette område. Lad os nu se landsstyrets konkrete ønsker og så drøfte sagen med landsstyret på baggrund af det.

Den nugældende råstofordning var genstand for ganske særlig og grundig debat forud for sin vedtagelse, og regeringen vil i samarbejde med landsstyret sikre, at også nye ændringer som en integreret del i hjemmestyreordningen får en tilsvarende grundig behandling, før disse forelægges for Folketinget.

På den baggrund må jeg afvise det foreliggende forslag.

Henrik Vestergaard (V):

I Venstre følger vi med interesse udviklingen i Grønland og debatten om, hvordan grønlænderne kan modernisere og eventuelt udbygge selvstyret. Set med liberale øjne er det altid positivt, når individer, befolkningsgrupper og lokalsamfund ønsker at tage ansvar for egen situation og egen udvikling, at have kompetencen til selv at træffe de beslutninger, som har indflydelse på, hvordan befolkningens hverdag skal forme sig, skabe engagement, indflydelse og ansvarsfølelse. Det er et ansvar, som den grønlandske befolkning siden hjemmestyrets indførelse i 1979 har haft og udnyttet socialt, boligmæssigt, erhvervsmæssigt og siden sundhedsmæssigt, mens der på andre områder, bl.a. råstofforvalt-